

DRAUGAS

PERIODICALS
September 12,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 12, 2000

*****MIXED ADC 606
S169 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/11/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 177
Kaina 50 c.

Lėšų paieška „Mažeikių naftos“ pertvarkai gali trukti metus

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Elta) — Kol JAV bendrovės „Williams International“ valdomas „Mažeikių naftos“ susivienijimas susitars su Vakarų bankais ir sutvarkys visus procedūrinius klausimus dėl maždaug 400 milijonų JAV dolerių vertės „Mažeikių naftos“ atnaujinimo programos, gali praėjti metai, rugsėjo 8 d. susitikęs Vilniuje su grupe Lietuvos žurnalistų pareiškė „Williams International“ prezidentas John C. Bumgarner.

Jis patvirtino, kad vienas iš pagrindinių „Mažeikių naftos“ atnaujinimo programos kreditorių gali būti Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, nurodantis dvi pagrindines finansavimo sąlygas: pastovaus, patikimo ir teisingo naftos tiekimo garantijos bei „Mažeikių naftos“ susivienijimo pelninga veikla.

Pasak „Mažeikių naftos“ naujojo generalinio direktoriaus Jim Scheel, informacinį susitarimą apie susivienijimo atnaujinimo projektą galiems investuotojams „Mažeikių nafta“ norėtų pateikti iki rugsėjo pabaigos.

J. Bumgarner pažymėjo, kad dokumentų dėl finansavimo bankams atidavimas netaps pirmuoju atskaitos tašku tame galėtų trukmės lėšų skolinimosi kelyje, dalį jo „Mažeikių nafta“ jau yra nuėję. Jos finansinis patarėjas JAV bankas „Chase Manhattan“ tais klausimais jau dirba su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku.

Anksčiau „Mažeikių naftos“ vadovai yra minėję, kad pirmajame atnaujinimo etape 300 mln. JAV dolerių numatoma skirti įmonės atnaujinimui ir 96 mln. JAV dolerių naftos produktų vamydymo iš Mažeikių ir Lietuvos pajūrį tiesimui bei terminalų Baltijos jūros pakrantėse galimybių didinimui. Po šios modernizacijos Mažeikių įmonė per metus numato gaminti 8 mln. tonų ko-

kybiškos pasaulinio lygio produkcijos.

„Williams International“ prezidento vertinimu, „Mažeikių nafta“ dar iki atnaujinimo projekto įgyvendinimo pradžios gali pradėti dirbti pelningai.

Per pastaruosius metus įmonė jau įgyvendino kelis atnaujinimo projektus, kurie padeda taupyti energijos išteklius gamyboje ir gauti didesnę produkcijos išėigą. Kiekvienas iš tų projektų neviršijo 1 mln. JAV dolerių. Baigtas 5 mln. JAV dolerių vertės projektas, leidžiantis gaminti kokybiškesnį benzina pagal 2000 metų Europos reikalavimus.

J. Bumgarner pasidžiaugė, kad „Mažeikių nafta“ ir antra pagal dydį Rusijos naftos bendrovė „Jukos“ po ilgų derybų pasirašė ilgalaikę sutartį dėl naftos eksporto per Beringės terminalą, kuri numato 4 mln. tonų naftos per metus tiekimą 5 metų laikotarpiu. Tai garantuoja pusę Beringės terminalo apkrovimo. „Mažeikių nafta“ derasi ir dar su keliomis Rusijos bei kitų valstybių naftos verslovėmis, kad būtų išnaudotas visos Beringės terminalo pajėgumas.

„Williams International“ prezidentas sakė, jog Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas pageidauja, kad vyriausybė „Mažeikių naftos“ akcinia me kapitale turėtų mažiau kaip 50 proc. Pasak jo, „Williams“ neprieštarautų kitų akcininkų atėjimui į „Mažeikių naftos“ susivienijimą, taip pat ir Rusijos naftos verslovių investicijoms. Tačiau šiuo metu apie tai derybos nevyksta.

Vyriausybės atstovai yra sakę, jog naftos tiekėjams gali būti parduota iki 10 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų. 33 proc. jų šiuo metu valdo „Williams“ verslovė, kuri ateityje gali padvigubinti savo dalį, daugiau kaip pusę priklausio Lietuvos vyriausybei.

Naikinama Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerija

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) — Nuo ateinančių metų pradžios planuojama panaikinti Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministeriją (VRSRM).

Jeigu parlamentari tokiam vyriausybės siūlymui pritaris, bendras ministerijų skaičius nuo 14 sumažės iki 13.

Projekte numatoma, kad VRSRM uždaviniai viešojo administravimo, regioninės bei vietos savivaldos plėtros srityse, turtas, teisės ir pareigos perduodamos Vidaus reikalų ministerijai (VRM). Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministrui greičiausiai bus išmokėta vieno vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio išėitinė pašalpa.

Planuojama, kad VRSRM pareigūnai, vykdę perduodamas VRM uždavimus, iki kitų metų sausio 2 dienos perkeltami į VRM to paties lygio ir kategorijos pareigas, o jei tokių nėra — valstybės tarnautojų sutikimu į žemesnes pareigas.

Iš vienos ministerijos į kitą perkeltiems žmonėms kompensacijos nebus mokamos.

Manoma, kad sujungus ministerijas, per metus būtų galima sutaupyti per 12 mln. litų. Dar beveik 30 mln. litų

Nuotr.: Sugiedoję Lietuvos valstybės himną, sekmadienį Seimo nariai pradėjo paskutinę šios kadencijos rudens sesiją.

Siūloma praskaidrinti būsimųjų Seimo narių praeitį

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Konservatoriai Antanas Stasiškis siūlo taisyti Seimo rinkimų įstatymą, užtikrinant didesnę kandidatų „skaidrumą“ dėl galimų praeities ryšių su KGB.

Konservatorių frakcijos Seime narys A. Stasiškis užregistruavo Seimo rinkimų įstatymo 98 straipsnio pakeitimą ir papildymo projektą, kuriuo remiantis, kiekvienas kandidatas į Seimo narius, praeityje ne pagal Lietuvos valstybės uždutis sąmoningai bendradarbiavęs su kitų valstybių specialiosiomis tarnybomis, turi tai viešai deklaruoti visoje agitacinėje medžiagoje.

Pagal dabar galiojantį įstatymą nuostatas, sąmoningas bendradarbiavimas su KGB praeityje turi būti nurodomas Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) plaktuose.

Kaip sakė projekto autorius A. Stasiškis, ši įstatymo redakcija yra nepakankama. Anot jo, VRK leidžiamos rinkimų medžiagos yra nedaug, ji platinama tik balsavimo apylinkėse, todėl ne visiems rinkėjams užtikrinama galimybė susipažinti su kandidato biografija.

Todėl konservatoriai siūlo, kad ryšiai su KGB būtų dekla-

ruojami visuose rinkimų agitacijos leidiniuose.

Pasak A. Stasiškio, jis nesitikiš, kad jo pateiktas bus priimtas iki rinkimų, tačiau teigė, kad „istorija šių metų rinkimų nesibaigia“.

Kaip sakė VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas, konservatoriaus siūlymas iš esmės yra svarbus, tačiau „smarkiai pavėluotas“. Jo teigimu, didžioji kandidatų į Seimą agitacijos dalis jau išleista. Be to,

Seimūnas apskundė teismui Vyriausiąją rinkimų komisiją

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Seimo narys Audrius Butkevičius pirmadienį teismui apskundė Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą neregistruoti jo kandidatą į Seimo narius.

Savo skundą Aukštesniajam administraciniam teismui Seimo narys teigia grindžias Konstitucijos, Pilietinių ir politinių teisių paktą bei Rinkimų įstatymą pažeidimais. VRK sprendimą neregistruoti jo kandidatą į Seimo narius A. Butkevičius vadina „politiškai angažuotu“. Pasak Seimo nario, Konstitucijoje yra numatyta, kad be Seimo sutikimo negali būti suvaržoma

Seimo nario laisvė, bet tai, jo teigimu, yra daroma neregistruojant jo kandidatą.

A. Butkevičius parlamento rinkimuose norėjo dalyvauti kaip nepriklausomas kandidatas. Savo kandidatūrą jis buvo iškeleis Sirvintų — Vilniaus vienmandatėje apygardoje.

VRK rugsėjo 6 d. nusprendė teisto A. Butkevičiaus neregistruoti kandidatą į Seimą. Toks sprendimas buvo priimtas remiantis Vilniaus apygardos teismo pažyma, kurioje rašoma, jog 1998 metais A. Butkevičius buvo pripažintas kaltu dėl pasikėsinimo sukčiauti stambiu mastu ir nuteistas kalėti pusę metų.

Šį pavasarį A. Butkevičius lygtinai buvo atleistas nuo bausmės, iki bausmės laiko pabaigos likus daugiau nei vieneriems metams. Teismo pažymoje teigiama, jog nuteistasis nuo atlikto bausmės yra atleistas ne galutinai, todėl iki to laiko, kol pasibaigs bausmės laikas, jis negali būti laikomas atlikusiu bausmę.

Pagal Konstituciją ir Seimo rinkimų įstatymą, Seimo nariais negali būti renkami asmenys, nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį.

* **Vyriausioji rinkimų komisija** (VRK) leido rinkimuose dalyvauti Kaune savo kandidatūrą iškelusiam smurtinio laikraščio „Europa“ leideiui J. Banevičiui. Nors šis pilietybės įstatymą, Seimo nariais negali būti renkami asmenys, nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį.

* **Vyriausioji rinkimų komisija** (VRK) leido rinkimuose dalyvauti Kaune savo kandidatūrą iškelusiam smurtinio laikraščio „Europa“ leideiui J. Banevičiui. Nors šis pilietybės įstatymą, Seimo nariais negali būti renkami asmenys, nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį.

Nuteisti kunigo Ričardo Mikutavičiaus žudikai

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas pirmadienį paskelbė nuosprendį kunigo Ričardo Mikutavičiaus žudikams.

Kunigo nužudymo ir jo meno kolekcijos vagystės organizatoriaus 46 metų Vladas Beleckas teismo sprendimu įkalinamas iki gyvos galvos. Bausmę jis turės atlikti kalėjime. Taip pat atimamas visas nuteistojo turtas.

Tačiau V. Belecką teismas išteisino dėl pabėgimo 1999 metų pavasarį iš jį lydejusio Valstybės saugumo departamento Kauno apygardos skyriaus tuometinio vadovo Olego Travkino automobilio. Teismo vertinimu, automobilis nebuvo pritaikytas nusikaltelių veimui, todėl V. Belecko pabėgimo negalima laikyti pabėgimu iš laisvės atėmimo vietos.

Nusikaltimo vykdytojai — 26 metų Ivanas Kvaskovas — nuteistas kalėti 20 metų, 26 metų Artūras Daškovskis — 19 metų, nusikaltelių padėjėjas 22 metų Valdas Puodžiūnas — 13 metų. Teismo sprendimu, atimamas visas nuteistųjų turtas.

Prie bausmės už R. Mikutavičiaus nužudymą, I. Kvaskovui teismas dar prijungė neatliktą bausmę už anksčiau įvykdytą nusikaltimą. Sudėjus abi bausmes, I. Kvaskovas kolonijoje turės praleisti 22 metus. Teismas taip pat jam skyrė 3,750 litų baudą.

V. Belecko sūnėnas 26 metų Rolandas Beleckas pripažintas kaltu dėl nusikaltimo slėpimo ir nusikalstamai gauto turto įgijimo ir pardavimo. Jis nuteistas kalėti pusantrų metų, tačiau, pritaikius Amnestijos įstatymą, nuo bausmės atlikimo R. Beleckas atleistas.

Miškininkai prašo pinigų

Džukijos pušynų išsaugojimui

Vilnius, rugsėjo 11 d. (BNS) — Kaip sakė Aplinkos ministerijos Miškininkystės ir medžioklės skyriaus viršininkas Stanislovas Žebrauskas, Džukijos pušynus užpuolė pelėdgalvio vikšrai. Pušinis pelėdgalvis yra vabzdys, kurio vikšrai graužia pušų spyglius.

Vabzdžio patelė pavasarį ant pušies spyglių sudeda iki 300 kiaušinėlių. Po poros savaičių išsiritę vikšrai pradeda graužti jaunus spyglius, pumpurus, ūglius. Kai vikšrų yra daug, jie suėda ir senus spyglius.

Pasak S. Žebrausko, šiuo metu pušų spygliai yra apgraužti 6,000 hektarų plote Nacionaliniame Džukijos parke, Varėnos bei Druskininkų miškų urėdijose. Šiuos pušynus, gali tecti iškirsti, nes pušys neretai, kenkėjams nugrauzę jų spyglius, nudžiūna.

Kaip teigė S. Žebrauskas, kenkėjai išplitę maždaug 32,000 hektarų pušynų. Kenkėjams pirmą kartą nugrauzus pušų spyglius, kartais medžiai atsisauga, tačiau po pakartotinio vikšrų užves vertą parlamentą, teigė VRK vadovas. „Nežinau, kaip seksis ponui Banevičiui. Tačiau aš mačiau daug kandidatų, kurių biografijos faktai ir elgesys buvo labai įdomūs“, tačiau kartą jiems patyrus nešėmė rinkimuose, daugiau jų nebematydavome“, kalbėjo Z. Vaigauskas.

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

SVEIKATOS KLAUSIMAI

IŠTIKIMIAUSIAS ŽMOGAUS
PALAIKYTOJAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Gerk, broleli, gerk — tik vandenį, pieną, sultis ir jokių būdu ne alkoholi, ne kofeiną ir ne įvairiausių birzgalių, čia „pepsiais“ vadinamus. Dar sau padėk gausiai — stalais, lūžtančiais nuo vaisių ir daržovių — visi jie turi daug vandens. Būtinai nei iš tolo neliesk alkoholinių ir su kofeinu skysčių — jie naikina sveikatą, apie jų gaivinimą — negali būti jokios kalbos tam, kuris savo makualeje smegenis, o ne avizas nesioja.

Žinovat pataria visokio amžiaus žmonėms vengti išdžiūvimo, ypač pensininkams, kuriuos vargina vasaros karščiai.

Tai kaip žmogus turi elgtis, kad neišdžiūtų, kad šilumos smūgio nesulauktų?

Mitybos žinovai nurodo, jog reikia gerti daug naudingų skysčių, kad neišdžiūtų kūnas. Daug daugiau reikia jų gerti, negu paprastai, tada, kai esi lauke labai karštame ore ir kai ten dirbi.

Žmogus kasdien vidutiniškai netenka 10 puodelių vandens, vien tik prakaičiuodamas, alusodamas ir išsistindamas. Aišku, reikia papildyti tą kasdieninę vandens netektį. Tas kiekis yra išgerimas 8-12 puodelių skysčių kasdien. Skysčiai gali būti pienas, sultinys, sriuba, žolelių arbata, sultys ir kiti be alkoholio ir kofeino skysčiai, mat tokie varo šlapimą ir džiovina.

Kol nuo vaikystės neįpranta gventi be alkoholio ir be kofeino, tai suaugusieji natsikrato tokių niekų — tik tada jų tegul geria kuo mažiau.

Gerk ir neištroškęs

Kas yra svarbiausia mūsų žiniai, tai būtinumas gerti skysčius, visai neištroškęs. Gerti juos reikia visą dieną ir, naktį prabudus, išstūsti šalia pastatytą puodelį. Gerk naudingus skysčius, net netroškęs — kaip vaistus, ir nemanyk, kad, kol netroškti, tol nereikia gerti. Ne! Taip nėra. Reikia gerti, kad ir kas dvi valandas po puodelį. Išvykdamas iš namų, turėk tokią skysčio su savimi.

Toks gerkšnojimas yra labai svarbus pensininkams, kurių troškulio pajutimas nesti toks geras, koks jis buvo ankščiau. O kai senesnis pajutimas troškuli, jis jau esti gerokai apdžiūvęs. Todėl visi turime girdyti senesni, net ir jam netroškiant.

Todėl nelaukime troškulio — visi gerime visą dieną naudingus skysčius, ypač išvykose — gegužinėse nekvailiojime — nemanykime, kad gaivina, rydami svaigalus ir kofeinuotus skysčius.

Kai taip nesielgsime, mes išdžiūsim ir burna liks sausa, oda paraudus, jėgos išsekusios, ims galva skaudėti, darbas nesiseki ir vaikščiojimas sumenksti. Žmogui apdžiūvus, pakyla jo karštis, dažnėja alavimas ir pulsas, atsiranda svaigulys, didėja silpnumas ir imama sustiprintai alsuoti.

Kai reikia nuolat dirbti lauke karštyje, laikykis šių penkių dalykų: 1. juo oras šiltesnis, tuo daugiau prakaituotų; 2. juo sunkiau dirbi, tuo daugiau prakaitas lieja; 3. juo stambesnis kūnas — tuo gausesnis skysčių netekimas su prakaitu; 4. juo ilgiau dirbi — tuo daugiau skysčių netenki; 5. juo labiau į darba esi įgudęs, tuo daugiau prakaituotų ir prie vėsesnės temperatūros.

Pensininkams, kurių atmintis ne tokia gera, kokia buvo, patariama iš ryto padėti šaldytuvą indą su 8 puodeliais (64 uncijų) vandens ir jį naudoti geriant, limonadą ar arbatą pasidarant. Kai indas vakare bus tuščias — išgeri pakankamai skysčių.

Pats kūnas labai mažai pasidaro vandens — jo reikia išgerti pakankamai per dieną. Vaisiai ir daržovės yra geriausias naudingų skysčių šaltinis. Žuvis ir vištiena tik truputį skysčių suteikia.

Nenorint nutukti, atsiminti, na, kad kai kurios sultys prideda svorio. Dar įsigytina šitokie įpročiai: užuot kavos gerk vandenį; valgyk sriubą pirmą mėsos; nuryk valgį su vandeniu; užuot persivalgymo — ryk liesą pieną, sultis ir vandenį; kai eini pro šalį vandens — gerk; užkandžiui naudok sultis, pieną ir gazuotą vandenį. Sėjimuose, užuot svaigulų, gerk gazuotą vandenį. Gerk vandenį prieš bet kokį darbą, ypač karštyje.

Darbe gerk — nelauk ištroškimo. Keliaudamas turėk butelį vandens. Ir išvykose, ypač lėktuve, draugauk su vandeniu.

Visi įrodykime darbais ar timą myli kaip save: gausiai girdykime senesnius, nealkoholiniais ir be kofeino skysčiais.

Žinokime, kad geriausias —

Žemaičių Kalvarijos senelių globos gyventojas su dr. Ona Mickūniene Lithuanian Mercy Lift narėmis Virginijai Jokubaukšienei ir Vilgailei Lendraitienei lankantis Lietuvoje.

sveikiausias gėrimas yra vanduo. Sultys ir pienas teikia dar ir maisto, kalcio bei vitamino A ir C, kai to neturi nei svaigalai, nei birzgalai bei kava-arbata.

Ypač nutukėlių suliesėjimui vanduo yra geriausias geradaris. Taigi, visi, vienas kitą pralenddami, šliekimės prie vandens, užuot dabar gerkšnojimą svaigulų, „pepsų“ ir kofeino.

Naujos lietuvis Marquette parke ruošia mūsų sveikatai palaikančius daržovinius cepelinus, kremzlių — sojos pupelių dešras ir Alvudo sveikiausius — skaniausius pyragaičius. Visais jais gaivinkimės! Niekada nepamirškime, kad alkoholis su kofeinu nemašina troškuli, o jį didina, nes šalina skystį, kūno skysčius su šlapimu. Sėkmės.

BILDESYS Į DURIS: AR KAS
GIRDĖS?

PRANĖ ŠLUTINĖ

Tik reikėjo atsirasti vieno atsakingo Seimo nario, kancelerio Jurgio Razmos šeimoje narkotikų naudojimo nelaimė, ir prabudo visas parlamentas bei Vilniaus miesto savivaldybė. Galiausiai, kad daugelis sveikatos švietėjų to ir laukė, nes buvo suprantama, kol neatsiras bildesys į jų duris, „ne mano šeimoje ir ne mano vaikai“, „išpūstas dalykas“, gatvės vaikų problema“, mentalitetas, kaip tos trys beždžionės: negirdėjo, neregėjo ir nekalbėjo apie tokias galimybes. O gatvės vaikai, ar ne lietuviukai?

Kaip galima negirdėti? Tik reikia pasikalbėti su mokytojais ir su savo vaikais. O reikėjo — reikia nuvesti savo vaikus, kaip rašė man iš Šeinaus Kauno rajone fclerė Jadvyga, nueiti į mokyklos kiemą, ypač gimnazijose, kur jauniems stovi aplink įėjimą, ne tik rasi platintojus, bet ir rukančius. Motinos Šeinauj dabar veda savo vaikus į mokyklas, kad apsaugotų nuo narkotikų platintojų. Jadvyga bandė kalbėti su valdžios pareigūnais, bet ją atstūmė. Ji Vilniuje dalyvavo mūsų suruoštame seminare. Kiek gali kalbėti mokytojai, jei vaikai namuose turi daugiau laisvės? Vienoje paskaitoje girdėjome, kad vienas vaikas atsakė mokytojai: „mano tėvai ruko, kodėl aš negaliu? Kitas sakė, mano tėvas yra raumeningas, stiprus, o jis ruko ir geria. Bet kalbėti meidikai, mokytojai ir auklėtojai kalba, su jais yra pasikalbėjimai per televizijos programas, per radiją, bet girdi tik tie, kuriems rūpi, ir nieko negali padaryti.

Aiškiai buvo žiniasklaidoje parašyta apstulbinanti žinia su antrašte „Seimo kancelerio dukters veiksmas gali pakenkti tėvo karjerai?“ (BNS „Drau-

ge“, 2000.08.03). Nežinojau, ar verkti, ar pykti, bet labai aišku, kad svarbiau tėvo karjera nei savo dukters Agnės likimas, nei Lietuvoje visuose vaikų ateitis ir apsaugojimas nuo narkotikų piršlių, kurie palieka švirkštų mokyklų tualetuose, ant palangių, slenkstčių, tikėdamiesi, kad vaikas pasinaudos, pajaus laikiną apsauginimą, malonumą, paskraidys po kosmosus ir po to bus lengva jį įtraukti į naudotojų gretas — parduoti ir nekalbėti apie tokias galimybes. O gatvės vaikai, ar ne lietuviukai?

Kaip galima negirdėti? Tik reikia pasikalbėti su mokytojais ir su savo vaikais. O reikėjo — reikia nuvesti savo vaikus, kaip rašė man iš Šeinaus Kauno rajone fclerė Jadvyga, nueiti į mokyklos kiemą, ypač gimnazijose, kur jauniems stovi aplink įėjimą, ne tik rasi platintojus, bet ir rukančius. Motinos Šeinauj dabar veda savo vaikus į mokyklas, kad apsaugotų nuo narkotikų platintojų. Jadvyga bandė kalbėti su valdžios pareigūnais, bet ją atstūmė. Ji Vilniuje dalyvavo mūsų suruoštame seminare. Kiek gali kalbėti mokytojai, jei vaikai namuose turi daugiau laisvės? Vienoje paskaitoje girdėjome, kad vienas vaikas atsakė mokytojai: „mano tėvai ruko, kodėl aš negaliu? Kitas sakė, mano tėvas yra raumeningas, stiprus, o jis ruko ir geria. Bet kalbėti meidikai, mokytojai ir auklėtojai kalba, su jais yra pasikalbėjimai per televizijos programas, per radiją, bet girdi tik tie, kuriems rūpi, ir nieko negali padaryti.

Aiškiai buvo žiniasklaidoje parašyta apstulbinanti žinia su antrašte „Seimo kancelerio dukters veiksmas gali pakenkti tėvo karjerai?“ (BNS „Drau-

mokykloje ir tokiu būdu „apsiperka“. Paprasčiausiai pasirodė heroiną reikia turėti peržydėjusių aguonų galvėlių, ne sėklų, kurias mes naudojame kepeniuose. Tas galvėles vagia iš kaimynų darželių. Jas virina ir iš jų atsiranda rudas heroinas, nešvarus, bet suteikiantis kūnui ir protui neįgiamų veiksmų. Paauglių tarpe naudojamas vienas švirkštas. Vienas žmogus išleidžia, kitam perduoda naudotą švirkštą ir taip rateliu vyksta apsisvaiginimai. Tame švirkšte pasilieka kraujo lašai, jei vienas naudotojų yra užsikrėtęs ŽIV, jis užkrečia visą puodą ir yra didelė galimybė, kad kitiems yra perduodamas, nes įtraukiama iš bendro puodo. Šitokiam elgesiui nereikia daug pinigų. Dėl to pastoviai naudojami visame pasaulyje veikia švirkštų pasikeitimų punktai. Po apsvaiginimų prasideda nesaugus seksas, jei vienas partnerių yra ŽIV/AIDS užkrėstas, tai, galima sakyti, kad užkrėstas ir partneris. O jeigu daugiau partnerių, taip ir plečiasi.

Toks švirkštų pakeitimo punktas yra Klaipėdoje, Vilniuje, Šiauliuose, Utenoje ir kituose Lietuvos miestuose. Klaipėdos miesto Priklausomybės ligų centro direktorius dr. Aleksandras Slatvickis turi įregistravęs kompiuteryje duomenis, kad nuo 1997 metų, kai pradėjo švirkštų pasikeitimų programą, ŽIV užsikrėtusių rodyklė gerokai nuslinkusi. Čia ne tik pakeičia švirkštus, bet vyksta psichologiniai, konsultacijos, kurias suteikia psichologai.

Aišku, skaitant apie tuos paauglius Palangoje matyti, kad jie tik pradeda arba neseniai pradėjo narkotikus vartoti. Bet, ypač kokaino, vieną sykį paragavęs, be jo negali gyventi, jis tavo sistemai yra reikalingas. Dirbdamas su gatvės žmonėmis Čikagoje, pažįstu vieną vyrą, kuris surūko bent 10 lazdelių į dieną. O kainą po 10 dol. Kur jis gauna pinigų? Sava parsiduoda prostiucijoje, vagia arba uždarbiauja, dirbdamas prastiausius darbus. Jis prisipažino, jei turėtų daugiau pinigų, daugiau naudotų. Tas pats vyksta Lietuvoje.

Norint padėti tiems pradininkams, padėti jiems susidoroti su gyvenimu, reikėtų įsteigti globos namus, kur jie būtų perauklėti. Esu girdėjęs labai gerų norų Klaipėdoje iš pranciškono vienuolio broliuko Gedimino. Jis buvo gavęs ir pradėjęs statyti pastatą šiam reikalui, de, stovi tik pamatai, nes nėra pinigų tęsti tą darbą.

Tas pats ir netoli Vilniaus. Lietuvos AIDS centro direktorius, mokslų dr. Saulius Čaplinkas, nori, mane nuvesti parodyti, kokių galimybių gali būti iš padovanotos sodybos. Kreipėsi į valdžią, bet, kaip

pradžioje rašiau, tie negirdi, nemato ir jiems nereikia. Bet dabar, kai „arklys išbėgo iš tvarto“, reikalai gali pasikeisti. Ypač yra didelė galimybė perauklėti šiuos paauglius. Net numatytas žmogus, buvęs narkomanas, kuris jau yra „sausas“ šešerius metus, būtų pavyzdingas gyvas modelis. Tokie du dirba Priklausomybės centre Klaipėdoje.

Idomu, kad tas incidentas įvyko Palangoje. Tai tikra ironija. Niekad nesame turėję problemų, švietiant sveikatos personalą kituose miestuose Lietuvoje. Net Palangos ligoninėje dirbome 1997 m. gruodžio, 1998 m. gegužės ir gruodžio mėn. 1999 m. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos centras (KVSC) suorganizavo dar vieną paskaitą Palangos ligoninėje. Būnant Palangoje, gavau žinią, kad su manimi nori pasimatyti Palangos miesto savivaldybės gydytoja. Pasitiko mus apgyvendintame bendrabutyje jos pavaduotoja ir nuvedė į susitikimą Vytauto gatvėje. Mes trys įėjome į jos raštinę, kurioje buvo sukrauta visokių popierių, ant kėdžių, ant stalo, ant lango, slenkstio ir ant žemės. Ji stojo, sudėjusi rankas ant klubų, aš savo kolegoms tyliai pasakiau — nebus kavos. Ji manęs klausė, kas man davė leidimą jos mieste skaityti paskaitas apie ŽIV/AIDS, narkotikai įeina į mūsų paskaitas. Aš jai bandau paaiškinti, kad čia ne mūsų sumanymas, mes čia atsiųsti, ir jau buvome čia tris kartus. O ji man — jūs čia niekada nebuvote ir čia niekada nedirbote. Aš atsidariau savo portfelį, atverčiau lapus, kur pasirašytos dalyvių pavardės, darbovietės ir darbo pareigos, viskas buvo mano tvarkingai kompiuteriu surašyta, net jų nusiskundimai. Pagyrimas buvo geriausias Lietuvoje, jie turi pakankamai vienkartinį pirštinių, gal todėl, kad Lithuanian Mercy Lift, gavusi pinigą 40 pedų talpintuvą, galėjo paskirti ir Palangos ligoninei be jos leidimo. Ji savo pavaduotojai sakė, „dar kartą gerai pasizūrėk. Klausia, „ar yra parašyta“, atsakymas „taip“. Aš jai išdėčiau visą eilę ministrų, kurie atsiuntė mus į Palangą, iki Lietuvos AIDS centro direktoriaus ir KVSC nurodymo, nes Palanga yra pavaldi Klaipėdos rajonui. Išėjome iš raštinės ir išvažiuojame į Klaipėdą, kur radome dalį sukvietusių dirbantiųjų, net iš Palangos ligoninės. Niekada nepamiršiu gydytojos pasakymo, kad „mes viską žinome apie ŽIV/AIDS, narkotikus, ir mums nebereikia žinių“.

Dar buvau nusituntęs laišką vienai švietėjai Palangoje, atsakant į jos klausimus. Ji manęs klausia, ar aš tą laišką siunčiau? Taip, atsakiau. Ji man padavė laišką ir pamatė, kad jis buvo atplėštas. Klausiau jos, ar dar pas jus sovietmetis, kad vyksta cenzūra ir laišškai nepasiekia, kam jie buvo rašyti? Užklausiui, kodėl jos mane tardot, ar čia koks nusikaltimas? Dar ji man aiškina, kad tokio žmogaus Palangoje nėra. Aš jai parodžiau atsiųstą laišką. Dar išdėsciau, kas yra demokratija ir kaip greitai ji atsisėdusi į kalėjimą Amerikoje. Nenusileido nei žingsnio. Ji norėjo, kad aš jai grąžinau laiškus. Jai pasakiau, kad, kur reikia, visi žinos apie ją, jos veiksmus ir elgesį. Gal ir gerai, kad mano kolegos iš Illinois universiteto patyrė įvykį. Nereikėjo vertėjos, jos viską suprato.

Žinoma, ta tragedija atsitinka dažniau, ne kaip mes manome, bet šį kartą pataikė tiešiai, kur daugiausia skauda. Dar neužtenka. Razma sakė, „... Dėl mano tolesnės ateities

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pasymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis / Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$180.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorius - Danutė Binslodienė

Administracijos - Valentinas Krumpalis

Moderatorius - Irena Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už šaltinių turinį nesaako. Šaltinių kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, la nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant pradedame pasiūlyti kopiją.

sprendimas bus aiškus artimiausiomis dienomis. Vėl: ar verkti, ar juoktis dėl tokios komedijos? Ar jam tik rūpi partijos prestižas? Koks čia prestižas, jei nežino, kas vyksta Lietuvos vaikų gyvenime. Ar nebūtų buvę protingiau pasakyti, kad nuo šios dienos pradėsiu kovą prieš narkotikus ir tuos, kurie žudo mūsų vaikus. — narkotikų „verslininkus“.

Prieš keletą mėnesių gavau pakvietimą ir laišką į „Narkomanija ir AIDS“ vienos dienos suvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 19-tą dieną Vilniaus Seimo rūmuose. Suvažiavimą ruošia L.R. Sveikatos apsaugos ministerijos vadas, dr. R. Alekna. Į talką pasikvietė L.R. AIDS centro direktorių dr. S. Čaplinską. Kvietų į suvažiavimą yra iš visos Lietuvos ir kaimyninių kraštų, nes praše paruošti ir angliskai. Sutikau skaityti paskaitą iš mūsų LML išleistos antros knygos „Visuomenės ŽIV/AIDS prevencija“. Paskaita bus apie „Alkoholio ir narkotikų įtakos mazinimą“. Ta knyga irgi parašyta angliskai, jau yra naudojama Čileje ir Nicaraguoje, kur šią vasarą skaitė paskaitas Slaugos doktorantės iš Illinois universiteto Čikagoje.

Knyga bus išversta į jų kalbą. Per Slaugos šeimos sveikatos suvažiavimą, kuris įvyko Čikagoje liepos mėnesį, knyga buvo pristatyta, lietuvių ir anglų kalba. Pasaulio sveikatos apsaugos vyriausiosios mokslininkės dr. Naema Al-Gasseer, PhD, R.N. Dr. Naema dirba PSO Ženevoje, Šveicarijoje. Suvažiavime Vilniuje tikimasi matyti per 1,000 dalyvių. Matysime, ar tiek bus.

EUGENE C. DECKER, D.O., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kaltame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 6 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9886
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
2119 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
168 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurģija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Grazi trobelė Trakuose. A. Čepėno nuotr.

Prenumeruokime ir skaitykime DRAUGĄ

NARKOTIKŲ VARTOJIMAS TAPO SOCIALINIŲ REIŠKINIŲ

Laisvė neatsiejama nuo pa-
vojų. Vienas iš didžiųjų pa-
vojų, tykojusių Lietuvos visuomenės, o ypač jaunimo, yra narkomanija, kuri labai spė-
riai peržengė valstybės sienas ir jau tapo viena iš didžiųjų tautos grėsmių. „XX amžiaus“ priedas „Žvilgsnis“, skirtas jaunimui, š. m. 8 nr. spausdina Onos Grimalauskienės, Vytenio Rožuko ir Vitalijos Norvilienės straipsnį „Narkomanija šiandien“. Straipsnyje sakoma, kad narkotikų vartojimas tapo socialiniu reiškiniu. Tarp populiariausių narkotikų yra amfetaminų grupės, „ekstazi“, haliucinogeno LSD preparatai, hašišas, marihuana ir net heroinas, prie kurio prirandama per gana trumpą laiką. Narkotikų dozė vienai dienai (apie 100 mililitrų heroino) kainuoja nuo 40 iki 50 Lt., tai nėra pigūs užsiėmimai. Todėl narkotikų prekeiviai dažniausiai atakuoja pasiturinčių tėvų vaikus. Visai neseniai Lietuvos spauda buvo sukelusi sensaciją dėl nuo perdozavimo Kaune mirusio jaunuolio, nes su šiuo skandalu buvo susijusi Seimo nario dukra. O kiek tokių neišgarsintų atvejų?

I narkotikų liūną įsitraukę jaunuoliai gali tapti namų vagimis ir net plėšikais, kad prasimanytų eilinei dozei. Apsvaigusieji dažniau patenka į nelaimingus atsitikimus. Narkotikai jau pradeda plisti ir į kaimus.

1997 m. 30 lietuvių užsienyje buvo nuteisti už dalyvavimą narkotikų versle. Žinoma, kad kai kurie lietuviai platina efedrą Ukrainoje, sulaikyti lietuviai hašišo platintojai D. Britanijoje ir Danijoje. Labiausiai paplitęs Lietuvoje narkotikas yra opijus, kuris pasigaminamas buitiniu būdu iš sodoje ir daržuose auginamų aguonų.

1995 ir 1999 m. Lietuva dalyvavo Europos Tarybos Pompidou grupės iniciuotame 26 Europos šalių mokyklų projekte, tiriant alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo paplitimą tarp 15-16 m. moksleivių. 1995 m. tik 3,2 proc. moksleivių vartojo nelegalius narkotikus. Labiausiai tuomet buvo paplitęs marihuanos rūkymas. Palyginus Lietuvos duomenis su duomenimis iš kitų 26 Europos šalių, paaiškėjo, jog lietuviai paaugliai pagal psichotropinių medžiagų vartojimą užėmė antrąją vietą po Lenkijos, pagal piktnaudžiavimą lakiosiomis medžiagomis ir klėjais – ketvirtąją.

1999 m. Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose buvo užregistruoti 3,082 asmenys, sergantys narkomanija (220 daugiau negu 1998). Daugiausia tai miestų gyventojai. Labiausiai paplitusi narkomanija Visagino (462,9 atvejai 100,000 gyventojų), o tai net 5 kartus viršija šalies vidurkį. Toliau paeiliui eina Biržai, Klaipėda, Druskininkai, Vilnius. Narkomanai dažniausiai jauni žmonės: 39,5 proc. narkomanų yra 25-35 m., 24 proc. – 20-24 m., 7,5 proc. – 15-19 m., 0,6 proc. – iki 14 m. 27,9 proc. narkomanų turi daugiau kaip 35 m.

1999 m. mirė 37 narkomanai (32 vyrai ir 5 moterys). Tais pat metais Pedagoginis universitetas anonimiškai apklausė daugiau negu 5,000 moksleivių ir paaiškėjo, kad narkotikus vartoja 21 proc. berniukų ir 9,6 proc. mergaičių. Šių tyrimų duomenimis, Vilniuje nelegalius narkotikus vartojo 30,2 proc. berniukų ir 14,6 proc. mergaičių. (Net 37,3 proc. mergaičių yra vartojusios raminausius arba migdomuosius vaistus.) Tarp moksleivių plinta heroino rūkymas, nuo kurio greitai pereina prie injekcijų. 1999 m. gruodžio mėn. Lietuvos AIDS centro duomenimis, iš 201 infekuotojo ŽIV 110 buvo intraveniniai narkomanai. Tarp AIDS sergančių 28 asmenų – 2 intraveniniai narkomanai.

Pastebėta, jog narkotikų platintojai vis jaunėja. Pernai nepilnamečiai įvykdė 19 su narkotikais susijusių nusikaltimų, sulaikyti 8 nepilnamečiai, prekiaavę narkotikais. Panevėžyje išaiškinta 5 moksleivių grupė.

Ką valstybė daro, kad užkirstų kelią šiai socialinei nelaimei? 1997 m. priimtas Narkologinės priežiūros įstatymas, reguliuojantis narkologinių ligonių sveikatos priežiūrą ir lengvinantis artimųjų padėtį. Tais pat metais priimtas ir Pinigų plovimo įstatymas, užkertantis iš nusikalstamos veiklos uždirbtų pinigų legalizavimą. Buvo patvirtintas narkotikų bei psichotropinių medžiagų sąrašas, parengtas pagal JT konvencijos reikalavimus. Buvo sugriežtintos baudmės už nusikalstamus del neteisėtus narkotikų prekybos. Už pakartotinius šios rūšies nusikaltimus skiriama iki 20 metų laisvės atėmimo. Uždrausta auginti narkotines medžiagas – aguonas ir kanapes.

AV.Š.

Kaune š. m. liepos 10-11 d. mokslineje praktinėje konferencijoje „Normalizacija ir integracija: iš kur ateini ir kur eini“, skirtoje A.P.P.L.E. bendrosios veiklos dešimtmėčiui pažymėti, kai kurie lektoriai ir dalyviai. Iš kairės: Robin Reale, dr. Linda Melay, dr. prof. Karl Janowitz, Marilyn Deasy, Ritonė Rudaitienė ir programos sudarytojas bei koordinadoras dr. doc. Algirdas Grigonis. Konferencijoje dalyvavo vienuolika lektorių iš JAV.

LIETUVOS JAUNIMAS ROMOJE

Romoje nuo rugpjūčio 15 dienos vyko pasaulio jaunimo dienos, kurios dalyvavo ir gausus būrys – beveik 2,000 jaunųjų iš Lietuvos. Kreipdamasis į jaunimą XV pasaulio jaunimo dienų atidaryme popiežius Jonas Paulius II sakė: „Brangus jaunime, trečiojo tūkstantmečio pilgrimai, giliai išgyvenkite šias dienas! Atidarydamas šį jūsų Didįjį Jubiliejų, trokštu pakartoti žodžius, kuriais pradėjau savo Visuotinės Bažnyčios ganytojo ir Romos vyskupo tarnystę, trokštu, kad ir jus tie žodžiai įkvėptų šiomis dienomis: „Nebijokite! Atidarykite, plačiai atverkite duris Kristui! Atverkite jam savo širdis, gyvenimus; atverkite jo išganingam veikimui savo abejones ir sunkumus, savo džiaugsmus ir jausmus; leiskite jam įeiti į jūsų širdis. Nebijokite! Kristus pažįsta žmogaus širdį!“ Taip kalbėjau 1978 metų spalio 22 dieną. Tą patį garsiai kartoju ir šiandien, tą patį kartoju, matydamas jūsų aktyvų spindinį Bažnyčios ir pasaulio viltį. Kristus teviešpatauja jūsų jaunuose gyvenimuose. Tarnaukite jam laisvę! Tarnaukite jam laisvę!“

Rugpjūčio 17-18 d. iš pat ryto lietuvių jaunuolių grupės, dalyvaujančios pasaulio jaunimo dienos Romoje, rinkosi į Šv. Antano Paduviečio bažnyčią, esančią netoli popiežiaus reikalavimų. Buvo sugriežtintos baudmės už nusikalstamus del neteisėtus narkotikų prekybos. Už pakartotinius šios rūšies nusikaltimus skiriama iki 20 metų laisvės atėmimo. Uždrausta auginti narkotines medžiagas – aguonas ir kanapes.

AV.Š.

17 dieną į Lietuvos jaunimo Mišias atvyko ir jaunuoliai pasveikino abu Lietuvos ambasadorius, reziduojantys Romoje: ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis ir ambasadorius Italijoje Romanas Podagelis. „Jūs buvimas šiomis dienomis Romoje tebūnie taip pat padėkos ženklas popiežui Jonui Pauliui II, kuris mūsų šaliai sunkiais laikais, daugeliui, deja, tylint, stiprino mūsų tikėjimą laisva ateitimi, rėmė mūsų tautos ir valstybės nepriklausomybės siekius. Popiežiaus asmenyje ir šiandien išvysime naują širdį Lietuvos bičiulį, linkintį, kad kurdami mūsų valstybės ateitį, žengtumėte doros, laisvės, teisingumo ir tiesos keliu“, – kalbėjo daugiau kaip tūkstantį lietuvių jaunuolių ambasadorius Kazys Lozoraitis.

Rugpjūčio 17-18 d., tiek popietę, tiek ir vakare jaunimo grupės galėjo laisvai pasirinkti savo piligrimystės programą. Kas ėjo lankyti baziliką, kas dar buvo nespejęs – įsijungė į eilę, laukiančią prie Šv. Petro bazilikos pereiti pro šventąsias duris, kas įsijungė į margaspalvės ir daugiakalbės jaunimo minios diskusijas, vykstančias daugelyje Romos aikščių. Ketvirtadienio vakare daugelis jaunimo iš Lietuvos grupių keliavo prie Šv. Jono bazilikos Laterane, kur vyko garsaus italų dainininko Angelo Branduardi koncertas. Šv. Pranciškaus garbei. Penktadienį po pietų buvo einamas Kryžiaus kelias ir vienoje bažnyčioje, esančioje netoli Vatikano, San Giovanni de Fiorenzini, vyko Šv. Sakramento adoracija lietuvių kalba.

XV pasaulio jaunimo dienos

Romoje baigėsi rugpjūčio 20 dieną, sekmadienį, popiežiaus Jono Pauliaus II aukojamomis Mišiomis, kuriose, organizatorių paskaičiavimais, dalyvavo apie pusantro milijono jaunuolių iš 162 pasaulio valstybių.

Lietuvos Vyskupų konferencijos Jubilėjaus komiteto inform.

LIETUVIS KOVOJO KARTU SU SUOMIAIS

Lietuvoje buvo žinoma, kad nemaža mūsų tautiečių kovojo už Suomijos laisvę, tačiau tikslėsi žinių, kurios būtų pasiekusios viešumą nėra. Ši nežinomybė šiek tiek prisivėrė pasirodžius Kosto Juknevičiaus knygelei „Fronte Suomijos šiaurėje“. Ją pernai išleido Vilniaus leidykla „Prosvietos“ knygų serijoje „Lietuviai Antrajame pasauliniame kare 1939-1945 m. Leidinys Nr. 32“.

K. Juknevičius aprašo savo dalyvavimą kovose Suomijos šiaurėje pradedant atvykimu į Rovaniemi per Oulų ir baigiant mūšiais Karelijoje prie Tiksi ežero. Buvo sužeistas, už narsą apdovanotas žiemos kaitynių medaliu.

K. Juknevičius buvo Kalnų šaulių divizijos NORD septinto pulko kulkosvaidininkas. Divizija ėjo į trečią Suomijos armijos korpusą, kuriam vadovavo generolas Siilasvuo.

Autorius apgailestavo, kad negali prisiminti visų čia kovojusių lietuvių, bet mini Landsk. Bubele, Gerki, brolius Smieliauskus, Rutkauską. Pūdmaitį ir kitus. K. Juknevičiaus knygelė – naujausias įnašas į lietuvių ir suomių istorinius ryšius.

„XXI A“, Nr. 61

DRAUGAS, 2000 m. rugpjūčio 12 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Nepakanka pasakyti: man rūpi

Lietuvoje artėja rinkimai, tad būsimoji krašto vidaus ir užsienio politikos kryptis daugelį susipratusių lietuvių vis labiau jaudina. Peržiūrėjus kandidatuojančius į Seimą partijų ir partijėlių vardus, darosi nelinksma. Atrodo, kad didžioji dalis kandidatuojančių yra vedini tikslu: patekti į Seimą dėl algų ir visų kitų priedų, kuriuos seimūnai abiem saujom semia iš apytęstų savo tautos aruodų. Toliausia nuo kandidatų tikslo yra noras padėti žmonėms, pasirūpinti jų gerove, ištaisyti klaidas, kurių taip gausiai padaryta per dešimt nepriklausomo gyvenimo metų.

Apie „homo sovieticus“ ir „komunizmo doktrinos sugadintą lietuvių tautos generaciją“ daug kalbama, visuomet priduriant, kad viltį teikia tik vaikai ir jaunimas, kuris bres ta jau laisvoje tėvynėje. Bet vaikai – ne kopūstai daržė. Jie savaime neišsąs susipratusiais lietuviams, krikščionims, geras žmonėmis. Jeigu bet kas yra auginęs daržoves ar geles, žino, kad tik piktžolės ir įvairūs kenkėjai tarytum savaime atsiranda. Norint iš daržo turėti naudos ar pasigėrėjimo, reikia pridėti nemažai darbo. Dar daugiau pastangų reikia, auginant vaikus.

Neseniai Lietuvoje prasidėjo mokslo metai. Apie mokyklų reformas ir problemas tėvynėje mes ne kartą girdėjome. Tačiau, nepaisant pastangų, toli gražu ne visos spragos užkamšytos. Tiesa, pažanga eina į priekį, nors jos žingsneliai siauri ir netvirtai. Čia ypač daug padeda A.P.P.L.E. bendrija, kurios darbo vaisiai jau labai akivaizdžiai matomi.

Mes žinome, kad išauginti pilnutiniai žmonės jaunąją kartą nepakanka vien geriausių vadovėlių, naujausių patalpų, kompiuterių ir pertvarkytų mokomųjų programų. Mokykla turi duoti daug daugiau, net ir tai, ko moksleivis neranda savo šeimoje. Išmokyti tik rašyti, skaityti, skaičiuoti ar vartoti kompiuterį šiandien per mažai. Mokykla vaikui-jaunuoliui turi įskiepyti ir aukštesnes vertybes: humaniškumą, patriotiškumą, darbo etiką, sąvęs, kaip žmogaus, skirtą tarnauti savo kraštui ir jo gyventojams, supratimą.

Kol kas valdiškosios mokyklos Lietuvoje (kaip ir čia, Amerikoje) šios paskirties neatlieka. Tai specialų privilegijų reikalavimas, nes aukų siuntimo adresus turės nutarti Centrinis komitetas balsų dauguma.

Lietuvių telkiniuose pradėjo kurtis „Lietuvių dienos“ surengimo komitetai. Kai kuriuose sieki dalyvauti ir socialistai. Didžiausias pastangas patraukti kairiuosius į „Lietuvių dienos“ aukų rinkimą parodė Čikagos komitetas. Rugpjūčio 13 d. komiteto narys B. K. Balutis mėgino susitarti su socialistų atstovu, „Naujujė“ redaktoriumi P. Grigaičiu. Bronius, komiteto vardu, socialistams pasiūlė daug nuolaidų. Pirmiausia, pravedant „Lietuvių dieną“, Čikagos komitetas sutiko save traktuoti, ne kaip Centrinio komiteto, kuriuo nepasitikiėjo socialistai, dalimi, o kaip Čikagos lietuvių atskiru organu, jeigu tik socialistai sutiks išvėn darbuotis. Antra, sutiko pripažinti socialistams vieną penktadalį surinktų aukų, kaip pageidavo socialistų laikraštis „Kova“, ir net trečdalį aukų, jeigu socialistai gales įrodyti kaip jų siūlomos draugijos Lietuvoje naudoja atsiųstas aukas. Trečia, Bronius pasiūlė suvesti bendram darbui A. Bulotą, kuris atstovautų socialistus, atvykstantį į JAV M. Yčą, kuris gales atstovauti tautininkus ir katalikų srovės atstovą kunigą J. Žilų. Žilinską. Broniaus siūlymu, je galeitų spręsti, kaip panaudoti surinktas aukas, tačiau P. Grigaitis visus pasiūlymus atmetė. Jis tvirtai laikėsi socialistų suvaziavimo priimtų dviejų sąlygų ir nuolaidų nedarė. Tuo tarpu B. K. Balutis į derybas ėjo su nuostata, jog „negalima bus susitaikyti tol, pakol ar viena, ar kita, ar abidvi puses kiek nors nenusileis“.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS LIETUVAI 1911–1916 METAIS

DR. JUOZAS SKIRIUS

Nr.5

Socialistams pasirodė nepriimtinas A. Bulotos reikalavimas siųsti Lietuvos šelpimo fondo aukas tik toms įstaigoms, kurias patį A. Bulota nurodys. Po ilgų svarstymų sutarta, kad visgi be pritarimo A. Bulotos ir Žemaitės fondas negali niekam siųsti aukų. Išryškėjo ir pirmumai: jei aukos bus siunčiamos į Rusiją, tai svečiai turi nusveriantį balsą, o jei į Lietuvą – tai spręs Šelpimo fondas. Abi pusės pasisidėjo nesiųsti aukų jokiai „klerikališkai“ įstaigai. Tuo pagrindu, matyt, socialistai tikėjosi labiau suartėti ir su kairiaisiais tautininkais. Čia A. Bulota galbūt galėjo apeliuoti į J. Šliūpą, Lietuvos gebėjimo ir autonomijos fondo prezidento, antiklerikalizmą. Bet J. Šliūpas, gavęs A. Bulotos sąlygą atsisakyti siųsti klerikalų įstaigoms aukas, atmetė tokius reikalavimus. Mat J. Šliūpo fondas siuntė aukas Lietuvių draugijai dėl karo nukentėjusiems šelpiti, kurios tautininkai toli gražu nelaikė „klerikališka“, nes čia darbuos ir tik kunigai, bet kone visi lietuvių tautos žymiausi veikėjai, jų tarpe ir socialdemokratai. Visa tai įvertindama, „Lietuva“ daro išvadą, kad juo toliau, tuo aiškiau matyti A. Bulotos asmeniškumai ir ambicijos, nukreiptos prieš Lietuvių draugiją dėl karo nukentėjusiems

šelpiti. O tai JAV lietuviai tautininkai „jokiu būdu negali nei pagirti, nei paremti“.

B. K. Balutis vadovaujama „Lietuva“ nusisuko nuo A. Bulotos ir Žemaitės. Jų misija po JAV kartas nuo karto dar buvo paminima laikraščioje, bet labai nekritikuojant. Tiesiog nenorėjo jiems trukdyti rinkti aukas, kurių taip pat laukė Europos lietuviai. 1916-1918 metais jie surinko 13,837 dolerius, kurių dalį skyrė konkrečiai moksleivių šelpimo organizacijai „Ziburelis“. Vis dėlto ir Lietuvos šelpimo fondas, socialistų pageidavimu, persiuntė į Vilnių 18,000 dolerių, o į Petrogradą – 12,000 dolerių lietuvių organizacijoms.

„Lietuvių dienos“ 1916 metų lapkričio 1 dienos pravedimas

JAV lietuvių veikėjams, pagrįdus katalikų atstovams, kilo mintis prašyti JAV vyriausybės paskelbti „Lietuvių dieną“ ir leisti surengti visame krašte aukų rinkliavas Lietuvos reikalams. Panašų renginį jau buvo padarę JAV lenkai. Be to, 1916 metais išgauti iš JAV valdžios tokį sutikimą buvo lengviau, nes jau pasirošimas prezidento rinkimams. Demokratas W. Wilson pretendavo antrai kadencijai ir, vykdamasis balsų, galėjo pritarti lietuvių norui.

Jau 1916 metų pradžioje tarp tautininkų ir katalikų vyko derybų dėl bendro Lietuvos šelpimo darbo. A. Bulotos ir Žemaitės stiprūs ryšiai su kairiaja išėjusios srove pagreitino tautininkus šlietis prie katalikų. Tuo metu katalikų atstovai Vašingtono sluoksniuose tarp senatorių ir Kongreso narių rado pritarimą skelbti

„Lietuvių dieną“ Amerikoje. 1916 m. rugpjūčio 31 d. JAV prezidentas W. Wilson informavo, kad diena bus pravaista lapkričio 1 d. ir visi JAV „žmonės gales teikti pagalbą sulig savo išgalėmis nuo karo nukentėjusiems lietuviams“. Prieš tai „Lietuvos“ redakcija džiaugsmingai paskelbė straipsnį apie 1916 m. rugpjūčio 17 d. Wilkes-Barre, Penn., sudarytą vienybę tarp tautininkų ir katalikų, ir jų suorganizuotą vadinamąjį Amerikos lietuvių centrinį komitetą. Be jokios abejonės, prie prisidėjo ir liepos 1 dieną „Lietuvos“ paskelbtas J. Basanavičiaus laiškas, kuriame tautos patriarchas ragino JAV lietuvius baigti tarpusavio peštnes ir bendromis jėgomis, ką jau daro skirtingos lietuvių srovės Europoje, tėvynę gelbėti. Laikraštis džiugiai informavo, kad Wilkes-Barre konferencijoje pavyzdinai praejo pasitarimai su pakilia dvasia ir visi yra pasiryžę dirbti Lietuvos gerovei. Konferencijoje dalyvavo ir 3 socialistų atstovai, jų tarpe V. Kapsukas. Konferencija jiems pasiūlė dvi vietas Centriniam komitete. Tačiau jie pasiūlymo iš karto nepriėmė ir paprašė trijų savaičių tam klausimui išspręsti. Čikagoje įvykęs Lietuvių socialistų sąjungos suvaziavimas priėmė tuo klausimu rezoliuciją su reikalavimais: 1. Centriniam komitete jiems turi būti skirta nemažiau trečdalis vietų, t.y. nuo kiekvienos srovės turėtų būti po 4 atstovus; 2. Per „Lietuvių dieną“ surinktų aukų trečdalis turi būti pasiūstas toms draugijoms Lietuvoje, kurias socialistai nurodys.

„Lietuvos“ redakcijos nuomone, reikalavimai vargiai bus priimti, nes atrodo per daug išpūsti. Jeigu dėl pirmos sąlygos dar būtų galima sutarti, bet antra sąlyga

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KUN. FABIJONO KIREILIO PAGERBIMAS

2000 m. rugpjūčio 27-tą Šv. Mergeles Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje buvo susirinkęs gausus būrys parapijiečių pagerbti ir kartu išleisti į garbingą užpelnytą pensiją mūsų kun. F. Kireilį.

Kun. F. Kireilis gimė Lietuvoje, gausioje šeimoje. Kauno seminarijoje baigė teologijos mokslus ir 1939 m. birželio 3 d. buvo išventintas į kunigus.

1973 m. spalio 2 d. kun. F. Kireilis atvyko į Nekalto Prasidėjimo parapiją, Brighton Parką. Tuo laiku klebonu buvo Msgr. Mozeris.

2000 m. birželio 11 dieną atšventė savo 61-ąją kunigystės sukaktį.

Tai buvo labai pasišventęs kunigas. Jis mylėjo Dievą ir tėvynę, ištisidavo ranką artimui.

Tai buvo geras, širdies žmogus! Mes kun. F. Kireilį labai pasigėsim!

27-erius metus jis mokė mūsų vaikus, kaip angelas sargas juos globojo. Mokė mus, parapijiečius, vaikščioti tiesios keliais, vedančiais prie Dievo.

Nemazai mūsų parapijiečių buvo sujungti bendram gyvenimui.

Kun. F. Kireilis visados ir visur parodė didelę meilę savo parapijai, ypač mylėjo lietuvis.

Kunigas labai siejošosi dėl silpstancios sveikatos ir nenorėjo eiti į pensiją. Sakydavo: „Kai aš išeisiu į pensiją, kas jus pabars, kas lietuviškai pakalbina?“

Buvo net kelių organizacijų kapelionas: Vycių 36-tos kuopos ir jaunųjų vycių, Šv. Teresės draugijos, buvo 20-tos kuopos LARC sąjungiečių dvasios vadas, Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės kapelionas.

1988 m. kunigas F. Kireilis buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės garbės žymeniu, todėl rugpjūčio 27-tą dieną Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią pripildė gausus būrys tolimųjų vietovių tikinčiųjų.

Visą šį puikų pagerbimą ruošti padėjo: Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, Brighton Parko lietuvių bendruomenė, Lietuvos vyčiai, Brighton Parko namų savininkai, Moterų sąjungiečių 20-toji kuopa, Šv. Teresės draugija.

Gerald-Gaidas Daimid paukojo vyno, tad sugiedojo kunigui ilgiausių metų, išgerime po mažą taurelį į jo sveikatą.

Visų organizacijų vadovai sveikino mūsų Selebrantą, linkėdami geros sveikatos ir dar daug, daug metų tarnauti Dievui.

Kartais mūsų parapiją aplanko juodi debesys, bet Dievas išklausio mūsų maldų ir debesis dingsta.

Mūsų parapijai nusišypsojo laime. Mes sulaukėme jauno, energingo kunigo iš Lietuvos — Jaunius Kelpšos. Tuo labai džiaugiamės.

Tikime, kol turėsime lietuviškai kalbančių kunigų ir lietuviškas pamaldas, Nekalto Prasidėjimo parapija bus tvirta. Tik visi turime eiti tiesios keliu, būti vieningi.

Niekados nepamiršime mūsų F. Kireilį, kuris 27-ius metus mus mokė būti dorais ir gerais parapijiečiais.

Prašome mielą mūsų kunigą nepamiršti savo parapijiečių. Sustiprėjus sveikatai ir gerai pailsėjus aplankyti Brighton Parko parapiją. Mums bus labai džiugu matyti jį savo tarpe. Tegul Gerasis Dievas saugoja Jūsų žingsnius! Maldoje visados būsime su Jumis.

Stasė Viščiuvienė

ČIA VIEŠPATAUJA RAMYBĖ

Žemaitijoje, netoli Plungės, Pakutuvėnų kaimelyje, stovi kukli Šv. Antano Paduviečio bažnytelė. Vasarą, palipus į kalniuką, ją matai tarp ramunų ir rugiagėlių žiedų. Mergaitės, čia susirinkusios pasiruoti šiuometiniam atgailos žygiui į Žemaičių Kalvariją, didžiule tų gėlių puokšte papuošė altorių, br. Gediminas Numgaudis, OFM, šios bažnytelės klebonas, atvažiavo 30 km iš Kretingos aukoti šv. Mišias ir klausyti išpažinčių.

Liepos pirmą sekmadienį čia mazdaug dvylika vaikų iš Karklenų kaimo pirmą kartą priėmė Švenciausią. Jau penktadienį klebonas vaziavo

klausti pirmų išpažinčių, o vaikučiai keturis kilometrus atvarė per mišką ir laukus. Kai kurie dviračiais, bet daugiausia pėsčiomis. Pasibaigus išpažinčių klausymui, klebonas, vaikai ir dvi mergaitės, vaikus paruošusios šiam sakramentui, sustojo prieš altorių ir kartu giesmėmis pasimeldė.

Vasarą, čia vykstant šeimų stovyklai, bažnytelė pripildyta jaunų tėvų ir jų vaikelių. Žiemą čia kartais randami atėję pasimelsti skautai ar kitas jaunuomenės, kuris traukia į Pakutuvėnus, ieškodamas susikaupimo ir ramybės.

Pakutuvėnuose viešpatauja ramybė. Kaimelis toli nuo pa-

Kun. F. Kireilį išleisťuose rugpjūčio 27 d. Iš kairės: Brighton Parko LB apylinkės pirmininke Salomeja Dau-liene, kun. Fabijonas Kireilis, Monika Gudaitienė, Marija Kinciuvienė ir kun. Jaunius Kelpšas.

Kun. Fabijono Kireilį išleisťuose. Iš kairės: kun. F. Kireilis ir Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos klebonas Thomas Koyas.

grindinio kelio. Čia tik pateksi žvyruotu keliu, važiuodamas ar pėsčiomis eidamas kokių 7 km. Kadaiše čia buvo 50 sodų kaimas. Kaimo ūkininkai pasistatė sau bažnyčią II pasaulinio karo metu. Bažnyčia baigta 1943 metais. Tarybiniais laikais ūkininkai buvo ištremti į Sibirą ir kaimas sunaikintas. Liko bažnytelė, kapinaitės ir kapinių koplytelė, iš vienos pusės apsuptos mišku, iš kitos — laukais. Čia dabar dar yra talpintuvų namukas, paaugotas labdaros organizacijos „Lazarus“ iš Vokietijos, moline trobele, pastatyta kelių brolių pranciškonų, ir kelios medinės koplytelės. O ant kalniuko — trys mediniai kryžiai. Vidurinis drobe apsiaustas.

Pati bažnytelė — medinių grindų, paprasto stiklo langų, baltų sienų ir lubų. Ant palangių sėdi keturi evangelistai. Didžiulis medinis kryžius ka-

bo nuo lubų už medinio altoriaus. Vienoj pusėj maža šypanti žemaitiška Madona su Kodikeliu, miežių varpomis apsupta, kitoj šv. Antanas su Kodikeliu įremuotas, sudžiūvusiais ažuolo lapais ir ramunėmis.

Pereitų metų gruodžio mėnesio audra, siaubusi Lietuvoje, nuo stogo nuplėšė dalį cerpių. Per kiaurą stogą sniegas ir lietus gadina bažnytelės lubas ir sienas. Tad reikia

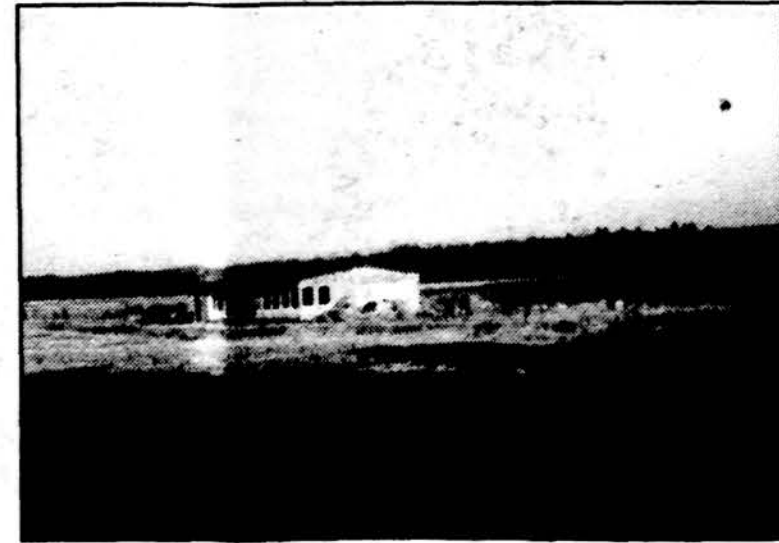
greito remonto prieš ateinančio rudens liūtis. Gauta 12.447 dol. nustatyta kaina stogo fiziškai nusidėvėjusią dangą nuardyti ir įrengti naują betoninių cerpių dangą. Taip pat pagaminti ir permontuoti lietaus nuvedimo sistema, sutvarkyti išbyrėjusį tinką ir perdažyti nurodytas sienas.

Klebonas prašo pagalbos išsaugoti šią bažnytelę, kad ir ateityje be pavojaus žmonėms čia būtų aukojamos šv. Mišios, vykty rekolekcijos, stovyklos. Aukos gali būti siunčiamos per Katalikų religinę šalpą ir nurašomos nuo mokesčių šiuo adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, NY 11207.

Jūratė Pauliukonytė
Gentlesk

TELŠIŲ VYSKUPIJOS JAUNIMO DIENA ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE

Liepos 2-10 d. vyko tradiciniai didieji Žemaičių Kalvarijos atšventės. Kiekviena diena organizatorių buvo paskirta kokia nors tema ar atskirai žmonių grupei. Pirmąją atšventės dieną meldėsi mokytojai, katechetai, kultūros ir meno darbuotojai; antrąją — politiniai kaliniai ir tremtiniai; trečiąją — medicinos ir Caritas darbuotojai; ketvirtąją kunigai ir vienuoliai meldėsi už blaivią Lietuvą. Penktąją atšventės dieną buvo skirta ligoniams, šeštąją — kariuomenė. Liepos 9-ąją, jubiliejinę Žemaičių Kalvarijos dieną, iškilmes atvyko apaštališkas nuncijus arkivyskupas E. J.

Pakutuvėnai — vaizdas nuo bažnyčios. Jūratės Gentlesk nuotrauka

Evangelistai sėdi ant langų Pakutuvėnų bažnyčioje. Nuotr. Jūratės Gentlesk.

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiamė stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTUUVUS, SILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6824**

Ender. Šv. Mišias koncelebra-
vo aštuoni vyskupai. Šią dieną
visi meldėsi už šeimą. Arki-
vyskupas E. J. Ender kvietė
liudyti Kristų šeimose, iš-
saugoti šeimą tokią, kokia ji
turi būti pagal Dievo valią.

Liepos 8 d. Žemaičių Kalva-
rijoje buvo surengta visos
Žemaitijos jaunimo diena
tema „Pakil ir šviesk!“. Prieš
tai vakare jaunimas švies-
šventę pradėjo šv. Mišiomis,
kurias kartu su kitais kunigais
aukėjo iš Vilniaus atvykęs
Lietuvos jaunimo dienų
koordinatorių kun. R. Mak-
rickas. Pasimeldę visi linksmi-
nosi prisistatymo ir susipa-
zinimo vakaroneje. Liepos 8 d.
konferenciją jaunimui vedė
nominuotasis vysk. J. Kau-
neckas ir dominikonas tėvas
Tadas. Darbo grupėms vado-
vavo sesė Ignė Marijošūtė,
kun. R. Makrickas, kun. J.
Siurys ir kt. Iškilmingas jau-
nimo šv. Mišias aukėjo vysk.
J. Kauneckas. Po pietų vyko
jaunimo ir Telšių kunigų se-
minarijos rinktinių krepsinio
varžybos, koncertavo kun.
Egidijus Arnašius ir grupė iš
Plungės „Rebeca“. Vakarp
jaunimas rinkosi dar į vieną
konferenciją, kurioje ne tik su-
sipazino su Žemaitijoje gie-
damų Kalvarijos Kalnų istori-
ja, bet ir mokėsi juos giedoti.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 506-5960
HOME (708) 425-7100
PAGER (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

**RAYMONDA
SOLODOVIENE**
Mortgage Consultant

6710N. Crawford, Lincolnwood, IL 60466
Res. 773-271-0336; Pager 847-674-3787
Fax 847-674-1802

Vyrų ir moterų kirpėja.

15 metų patyrimas. Greitas.
malonus pataravimas.
Skambinti Vandai.
tel. 708-422-6558.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvyko į JAV?
Ne problema!

Žemos automobilių kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šandien!
(630)-579-1857

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

• **Laukžemė.** Liepos 14-21 d. Laukžemės (Kretingos raj.) poilsio namuose vyko Kretingos šeimų stovykla-rekolekcijos „Seima — Švenciausios Trejybės atspindys“. Tokias stovyklas Lietuvos šeimoms jau šešeri metai organizuoja Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba. Konferencijas šeimos ir dvasinio gyvenimo temomis vedė ses. Anne Flye Sainte Marie iš Šv. Jono bendruomenės Pranciškonijoje, gyd. Nijolė Liobikienė iš Lietuvos Šeimoms centro, br. Gediminas Numgaudis, OFM, ir kt. Su tėvais atvykusiais paaugliams bei jaunesniojo amžiaus vaikams buvo surengtos atskiros stovykleles, kuriose dirbo Pranciškoniškojo jaunimo tarnybos savanoriai ir Šv. Antano religijos studijų instituto studentai. Stovykloje, kuriai vadovavo Margarita Lizdenytė, iš viso dalyvavo 35 šeimos.

Šeimų stovykla Pakutuvėnuose 1999 m. Broliai Paulius ir Algis praveda programą su vaikais. Jūratės Gentlesk nuotrauka

Šv. Antano Paduviečio bažnytelė Pakutuvėnuose.

NORIU ATKREIPTI DĖMESĮ

Aš noriu atkreipti į kai kuriuos Draugo fondo įdintojo pasisakymus, išspausdintus š.m. „Draugo“ 9 d., nr. 176 laidoje. Savo straipsnyje jis užsimena apie t. marijonams priklausiančios nuosavybės pastatų ateitį Čikagoje.

Aš noriu tiesiai pasakyti, kad Marijonų provincijos administracija net nėra svarbi galimybių parduoti marijonų nuosavybę Čikagoje. Aš manau, kad to straipsnio autorius tikrai marijonų kongregacijai nepasitarnavo, rašdamas šia tema, net nepasikalbėjęs su t. marijonų provincijole. Kadangi jis to nepadarė, jo straipsnis sukėlė daug maišties tarp žmonių, kurie kreipėsi į mane, ieškodami atsakymų.

Kun. Donald S. Petraitis, MIC
Provincijolas

KUR YRA JAUNI TĖVAI IR JŲ VAIKAI?

Šeštadienio vakare (rugsėjo 9 d.) įvyko trijų jaunuolių — „Trijų tigriukų“ — koncertas Jaunimo centre. Buvau nusitebintas, kai, atvykęs filmuoti, radau apie šimtinę vyresnių amžiaus tautiečių. Nors koncertą atliko jauni moksleiviai, bet jis buvo įdomus jauniems ir vyresniems. Esmė filmavęs daug koncertų, bet tokį įdomų koncertą pirmą kartą. Kur yra jauni tėvai ir jų vaikai? Jaunimui buvo suteikta reta proga pasidžiaugti tokio gero lygio, kultūringu koncertu ir pamatyti, kaip atrodo Lietuvos jaunimas. Gaila, gaila, kad nemo-kame pasidžiaugti kultūringu renginiu ir nepratiname savo jaunimo!

Aleksas Plėnys
Chicago, IL

VIENAS PAVEIKSLAS, DAUG VAIZDŲ

Nors jau buvo bent du laiš- kai šia tema, prisidėję savo trigrasius apie „Drauge“ birželio 20 dienos nuotrauką, vaizduojančią keturis Lietuvos „naujosios politikos“ atstovus, posėdžiaujančius prie ežero tarp medžių, kur ant stalo stovi arbatai virti virdulys.

Zuzana Juškevičienė („Dr.“ birž. 30 d.) šią nuotrauką apibūdina taip: „... pasistatę tradicinį rusų arbatinį 'samavar' ir geria rusišką 'čaj'“. Tai aiškiai liudija tautinio sąmo-

ningumo stoką ir kelia nepasit- kėjimą pačiais politikais“.

Jonas J. Kaunas („Dr.“ liepos 7 d.) nuotraukoje nemato nieko blogo — jo šeimoje iš panašaus virdulio buvo vaiši- nami svečiai, tačiau, paveik- tas Z. Juškevičienės sampro- tavimo, atsisako gėrimų iš svetimų kraštų ir žada pasi- tenkinti tik lietuvišku Utenos bei Kalnapilio alumi, norėda- mas išlikti patriotu.

O kokios yra užgautos mano stygos, reagavusios į šį vaiz- dą? Pirmą, iškviestas dr. Ado- mavičiaus mūsų sveikatai naudingais patarimais, apsi- džiaugiau pamatęs valdžios vyrus prie arbatos, o ne prie naminės arba degtinės. Tai pagirtinas pavyzdys ir, iš- reikšdami tautinį sąmoningumą, manau ir tikiuosi, jie gerknėjo ne „čaj“, o gėrimą su vietinėm Lietuvos laukų ramunėlių arbatžolėm.

Antra ir man svarbiausia, tas virdulio vaizdas atgaivino 56 metus širdyje ir vaizduo- tėje išlaikytą brangios motiutės atvaizdą. Po dienos darbų bei rūpestių ir šventadieniais motiutė atsisėdavo lyg kara- lienė savo kėdėje prie stam- baus ažuolinio stalo, prie šalia ant bufeto stovincio, skaidriai šviečiančio virdulio. Iš jo išpildavo į puoduką ga- ruojančios arbatos, o kad ne- nusipikytų burnos, perpilda- vo į lėkštelę, iš kurios su pasi- gėrėjimu šnypuodama siurbė.

Jeigu užkliūva „samovaras“, taip pat turėtų kraujospėdis šokinėti, pamacius plaktuką, raudoną spalvą, pjautuvą — todėl, kad sveikatai nekenktų, reiktų dėvėti akidangčius.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

POLITIKA IR SAŽINĖ

Jau dešimt metų praėjo nuo Lietuvos valstybės atkūrimo, tačiau materialinio ir dvasinio skurdo nedaug sumažėjo, o kai kas tvirtina, kad padidėjo. Pirmąjį Seimą ir vyriausybę sudarė buvę komunistai, pasi- vadinę gražiai skambančiu vardu. Užuo sukūrė krašte gerovę, ji dar labiau nuskurdi- no, negu kas buvo likę nuo okupacijos laikų. Antrą Seimą ir vyriausybę sudarė vadinami dešinieji, tačiau nekėlė bylų skurdintojams, nereikalavo grąžinti, kas neteislingai buvo pasisavinata. Jie taip pat skoli- no pinigų iš užsienio, kad

Antano Mončio vardo muziejus Palangoje. Iš kairės: dail. Marija Ambrozaitienė, muziejaus direktorė Loretė Tu- rauskaitė ir A. Manelis. K. Ambrozaitis nuotrauka

galėtų pragyventi. Šiandien Lietuva praskolinta didelėmis milijardinėmis paskolomis. Kas jas mokės? Nieko nekalti vaikai. Apie Lietuvos bėdas ir vargus šiandien pilni spaudos puslapiai, nėra reikalo jų kar- toti.

Visa nelaimė, kad valdžioje vietas užėmė nesąžiningi žmo- nės, kuriems rūpėjo sava as- meninė gerovė, bet ne valsty- binė. Visur yra pilna nesąži- ningų žmonių, tačiau neišku, kodėl rinkėjai jais pasitikėjo.

Reikia manyti, kad Lietuvoje sąžiningi žmonės sudaro dau- gumą, tai kodėl nesudaro są- jūdžio, neišstato savo kandi- datų, kad rinkėjai galėtų už juos balsuoti. Partijų daug, i- jas yra sulindusių daug nesą- žiningų žmonių, kurie gražiais pažadais apgaudinėja žmones, o juos išrinkus, tų pažadų nesilaiko. Gal kas pagalvos, kad sąžiningų žmonių tarpe nėra gerų politikų, specialistų, kurie galėtų užimti valdiškas vietas? Tačiau sąžiningas žmogus visada suras išeitį, ko jis nežino, pasiklaus žinančio ir žiūrės žmonių gerovės.

Sąžinė yra (ar bent turi bū- ti) valstybės pagrindas. Jeigu iki šiol valdžioje būtų buvę daug sąžiningų žmonių, šiandien Lietuva klestėtų. Nebūtų

tieks daug moralinio ir materi- alinio skurdo. Tie žmonės, ku- rie iškovojo nepriklausomybę, yra skriaudžiami ir neleidžia- ma jiems užimti svarbių pos- tų. Gal jie jau senyvo amžiaus, bet galėtų būti patarėjais, sprendžiant svarbius valstybi- nių reikalus. Jie yra patrio- tai, tačiau patriotizmo visur vengiama, ypač švietime.

Artinasi trečiojo Seimo rin- kimai. Stiprina savo pozicijas buvę valdžioje, bet nedaug ge- ro žmonėms padarę. Ar ne lai- kas sąžiningiems žmonėms išeiti iš visų partijų partijėlių ir sudaryti stiprų bloką, ku- riuo žmonės pasitikėtų ir juos išrinktų? Jeigu tokia pat pa- dėtis tęsis ir toliau, kokia bu- vo iki šiol, Lietuva nepasieks gerovės, bet dar labiau slinks į skurdą. Mačiau kalbų ir pa- žadų, o daugiau darbų ir sąži- ningų žmonių.

Juozas Plačas
Chicago, IL

Iš arti ir toli

KANADA

Stasė Matuliuskienė, gy- venusi Lietuvių Vilniaus pen- sininkų namuose, išvyko ap- sigyventi Lietuvoje. Buvo at- vykęs sūnus su dukrele ir

padojo iškelti. Stasė dar so- vietų laikais vyras išsikvietė iš Lietuvos ir, trumpai paga- venęs su žmonele, iškeliavo į kitą pasaulį.

Iš Lietuvos lankėsi Toron- te 31 asmens verslininkų gru- pė. Kai kurie turėjo giminių Toronte. Vienas žymus staty- bininkas, Antanas Butkus iš Kauno, lankėsi su dukrele Ru- ta. Antanas daug namų statė Sibire, Karaliaučiaus krašte ir dabar atnaujina Vilniaus na- mus. Jis ne vieną šventovę Lietuvoje atnaujino savo lė- šomis. Iš Toronto lėktuvu iš- vyko į Čikagą ir kitus Ameri- kos miestus.

Devyni Lietuvos kariuo- menės karininkai atvyko į Camp Borden Kanados ka- riuomenės bazę anglų kalbos kursams. Čia išbus iki gruod-žio mėnesio pradžios. Visi karininkai dalyvavo Midland lietuvių metinėje šventėje, kur yra pastatytas lietuviškas kryžius.

Pažymėtina, kad Kanados kariuomenė savo lėšomis iš- kviečia Lietuvos karininkus, vieną grupę po kitos, tobulin- tis anglų kalbos ir jau tas tę- siasi keleri metai. Kita grupė į Quebecą atvažiuoja mokytis prancūzų kalbos.

Stasys Prakapas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

ALFONSAS SMILGIUS

Minint mūsų mylimo Vyro ir Tėvo, kurio netekome 1999 m. rugsėjo 17 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už Velionį bus aukojamos š.m. rugsėjo 17 d. St. Patrick's bažnyčioje, East Chicago, IN.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Alfonsą savo maldoje.

Nuliūdę: žmona Krescencija, sūnus Paul, marti Angela ir giminės.

„DRAUGAS“ išėivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuvių svyturis ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

„DRAUGA“ atmintime savo testamente.

Pasaulio Lietuvių Centrai auksio

2000 m. sausio 1 d. — 2000 m. birželio 30 d.

\$5,000 Antanas Laurinaitis;
\$1,000 Lietuvių fondas, Lith. National Culture Fund, Inc.
Šarūnas ir Vida Rimas;
\$500 dr. B. K. ir Gražina Latoza, Jim ir Gražina Liautaud, Donatas ir Daina Siliūnas, Algis ir Violeta Strikas;
\$400 dr. Julius ir Lydia Ringas;
\$375 Illinois Toolworks Foundation;
\$305 Karolina Kubilius;
\$300 Peter ir Ruth Buchas, Vytautas ir Alice Lapatinskas, Giedrė Mereckis;

\$225 Juozas ir Marytė Vizgirda;
\$200 Gintaras ir Marie Dargis, Dana Elsbergas, Irena Galinis, Adolfas ir Sofija Jelionis, Irena Kairys, Albertas ir Bronė Kremeris, Sunlight Committee Lithuanian World Community, Juozas ir Dalia Liubinskas, Zuzana Pupius, Ona Ramas, Donatas ir Indrė Tjūnėlis;
\$150 Oskaras ir Bronė Kremeris, Raymond E. Paskus, Ben ir Irene Serapinas, Mary Wysocki;

\$100 Adolph Biliūnas, Jurgis ir Dana Bendikas, Brighton Pk. Lith. Homeowners Assn., Stanley ir Ona Budejus, Romas ir Birutė Butkūnas, Edward ir Elena Cizinauskas, John ir Elizabeth Indriūnas, Vytautas ir Regina Juchnevičius, John ir Ina Kasis, Vida Kašuba, Peter ir Irena Kazlauskas, Rūta ir Edmundas Kirkus, Viktoras ir Dana Kochanauskas, LSS draugovė „Sietuva“, Juozas Macėnas Ida D. Milbut, Vytautas Misiulis, Ray ir Eglė Novak, dr. Thomas ir Daine Quinn, Algis ir Irena Regis, Jonas ir Gražina Rimkūnas, Justas ir Rasa Šarauskas, Gražutė Sirutis, Saulius ir Lidija Šoliūnas, Vytenis J. ir Sofija Statkus, dr. Daina Variakojis, Stanley ir Francesca Zymantas;

\$90 Danguolė Ilginis, Irena Lange;
\$80 Angelė Simaitis;
\$75 Eugene ir Irena Slavinskas;
\$60 dr. Giedrė Kumpikas;
\$55 Povilas Peskaitis;

\$50 Dolores Abderholden, Joseph ir Aldona Brizgys, Mr. ir Mrs. Joseph Dauparas, Beatrice De Sapio, dr. Albinas ir Ona Garūnas, Vytautas ir Liuda Germanas, Bernice Grazutis, Dagmara Jurcys, Daina Kojelis, Akseija ir Bronius Kuras, Vitalis ir Dana Lembergas, Victor ir Clare Narusis, Irena Raulinaitis, Rimvydas Sidrys, Patricia Trowbridge, Vincas Vyzas, Mieczyslaw ir Elena Wasilewski, Aras ir Lina Žloba;
\$45 Genie Irene Juodikis, Julija Smilga;
\$40 Jonas ir Albina Butvila, Ray ir Dana Norvaišas, Eugene ir Irena Vilkas;

\$35 Ricardas ir Taiyda Chiapetta, Martynas Kleinaitis;
\$30 Koetas ir Karolina Bružas, Leon James Entas, Danutė Garbonkus;

\$25 Vytautas ir Danutė Anonis, F. J. Bobbin; William Burimaukas, Petronelle Cicėnas, Helen Dawley, Reinhold ir Emmy Gedeit, George Gudauskas, Jr., Frank ir Marie Jagiella, Gražina Kenter, Frances Laurence, Alice Lever, Matilda Lindstadt, Gražutis ir Audronė Matutis, Petronella Mesec, dr. Vytautas ir Genovaitė Musonis, Robert ir Lynda Nevulis, Austra Puzinas, James T. Rathke, Theodore ir Ritonė Rudaitis, John ir Ona Rugelis, Florence Schneider, Phillip F. Varnagis, Al ir Arlen Žolynas;

\$20 Dalia N. Armonas, Halina Bagdonas, Ona Brazlauskaitė, Dorothy Degennaro, John J. Giriūnas, dr. Arnoldas Grusnys, dr. Alfredas Kriščiūnas, Anthony Kveselis, Stanley ir Jean Rymas, Tadas ir Elena Varanka;
\$15 Edvardas ir Jadvyga Biskis, Therese Jacques, Jurgis Likanderis, Walter Markunas;
\$10 Tadas Alekšonis, Edward ir Genovaitė Bara- nauskas, Petras ir Rita Bernotavičius, John J. Giriūnas, Balys Raugas, Birutė Trinkas, Albert ir Blanche Yackabonis, Edward W. Zunar;

\$5 W. M. Seipel, B. Staknis-Kubowicz;

\$4 Richard A. Urnežis;

\$3 Jonas Antanavičius;

\$2 Vytautas Golis.

Visiems PLC rėmėjams nuoširdžiai dėkoja:
Pasaulio Lietuvių Centras
14911 127 Street
Lemont, IL 60439

Antano Mončio muziejuje Palangoje. M. Ambrozaitienės nuotrauka

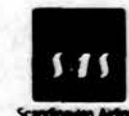

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kada paskutinį kartą regėjai gražią vaidilutę arba šaunų riterį? Kada paskutinį kartą mėtai gulbes ir povus? Kada paskutinį kartą padėjai Lietuvai? Nepraleiskite labai retos progos ir atvykite į Lithuanian Mercy Lift „Viduramžių/Medieval“ pokylį, kuris įvyks spalio 1 d., sekmadienį, 3 val. p.p. romantiškuose Montefiori soduose Lemonte, 11250 S. Archer Avenue. Skambinkite Linai Žiobienei tel. 630-725-9544.

Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugija užsisakė ir sumokėjo už viso stalo „Draugo“ pokylio bilietus, o ne J. Utara, kaip buvo skelbta 2000 m. rugsėjo 6 d. „Drauge“. Raginame ir kitus paskubėti, atsilipti, nes „Draugo“ pokylis – jau ši sekmadienį!

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ rugsėjo 13 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus rodoma vaizdajuostė „Ilgiausia kelionė traukiniu“. Ar esate pasiruošę keliauti? Kelionė ilga, 6,000 mylių, išvyksime iš Maskvos „Trans-Siberian“ ekspresu, pervaziuosime Volgos upę, šaltąjį Sibirą ir pamatysime Rusiją. Kviečiame atvykti ir visa tai pamatyti, nes patys tikrai ten nevyksime. Iki pasimatymo „Seklyčioje“!

Puiki architektūrinė ekskursija po žymiąsias Čikagos vietas ir dar lietuvių kalba! Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius kviečia visus į ekskursiją po Oak Parką. Renkamės rugsėjo 16 d., šeštadienį, 10:30 val.r. knygyne Ginkgo Tree Bookshop (951 Chicago Ave., Oak Park), esančiame prie F. L. Wrigth namo-studijos. Apžiūrėję ją, pėsčiomis aplankysime įdomesnius Oak Parko statinius. Daugiau informacijos skambinant A. Dobrovolskienei tel. 773-436-7679.

Šaulių garbės pirmininkas Alfonsas Paukštė apsilankė „Drauge“, užsiprenumeravo laikraštį ir paliko 25 dol. auką. Nuoširdžiausiai dėkojame!

Lietuvos Vyčių 112 kuopa pradeda rudeninę veiklą susirinkimu, įvyksiančiu antradienį, rugsėjo 19 d., 7:30 val.v. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus renkama kuopos valdyba, Vyčių seimo delegatai papasakos apie seimo įvykius, po to – vaišės ir pabendravimas. Kviečiami ne tik visi nariai, bet ir norintieji prisijungti prie prasmingos Lietuvos Vyčių veiklos.

Garsioji dainininkė Irena Milkevičiūtė dainuos „Draugo“ koncerte spalio 8 d. Mother McAuley gimnazijoje, o ne „Draugo“ pokilyje rugsėjo 17 d. kaip buvo rašyta rugsėjo 9 d. „Draugo“ kultūriniame priede. Rugsėjo 17 d. „Draugo“ pokylio meninę programą atliks broliai Švabai ir kiti lietuvių menininkai.

Lietuvos Dukterų draugijos pokylis įvyks spalio 14 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Atsiūsta paminėti

„Apžvalgos“ laikraštis, tapęs katalikiškojo „XXI amžiaus“ priedu, 18-ajame numeryje rašo apie tolesnį partijų blokavimąsi prieš rinkimus. Rugsėjo 18 d. Seimo Konstitucijos salėje vyko Lietuvos krikščionių demokratų partijos ir „Socialdemokratija 2000“ surengtas bendras seminaras „Socialinis saugumas – Lietuvos žmonėms“, kuriam baigiantis šios dvi „skirtingas idėines ištakas“, anot LKDP vadovo Algirdo Saudargo, turinčios partijos pasirašė deklaraciją „Dėl bendradarbiavimo įgyvendinant“ socialines programas“.

„Žmonės labiausiai paveikė nestabilumas socialinėje sferoje. Pati sunkiausia reformų našta klievo eiliniam žmogui, kuris palyginti mažai triukšmavo dėl savo padėties. Ne tik tarnautojai, paprasti žmonės, bet ir sėkmingi verslininkai nežino, kas bus po metų, nes nėra aiškaus šalies raidos modelio“, – sakė „Socialdemokratija 2000“ vadovas R. Dagys. Jo nuomone, laikas keisti akcentus ir garsiau kalbėti apie socialinę politiką.

AUKSINĖS ŠIRDYS IR RANKOS

Jie dirba ne dėl padėkų, viešų pagerbimų, pagyrimų. Ne kartą net atsitinka atvirkščiai – savo laiką aukojantys kitų labui būna palaikomi durneliais, neturintys ką kita veikti arba nesuprantantys, kad labiausia reikia rūpintis savo gerove, pramogomis, atostogomis. „Reikia myleti save, kad galėtum myleti kitą“, – yra šių laikų dešnis. Deja, nuolat beugdant meilę sau, dažnai nebelieka laiko ar lėšų myleti kitą...

Mūsų lietuvių visuomenėje daugelį metų buvo ir yra daug savanorių, be kurių nebūtų buvę lietuviškų parapijų, mokyklų, fondų, užsiėmimų, jaunimui ir pagyvenusiems, Lietuvos išlaisvinimo akcijų ir pagalbos vargstantiems.

Mecenato Donato Tįjūnėlio dėka „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, savanoriams liepos 7 d. PLC Bočių menėje buvo surengta „Padėkos vakaronė“. Atskiri kvietimai nebuvo siunčiami, apie vakaronę pranešant per spaudą. Gražiai grupei susirinkus, pirmininkė išreiškė padėką „Saulutės“ narėms ir jų šeimoms ypač sekretorei Aušrai Saulienei, izdininkei Ramunei Račkauskienei, pakavimu ir siuntimu besirūpinančiai Ramintai Marchertienei bei narių vardu, dėkojo visiems padedantiems palengvinti gyvenimo kelią sunkiose sąlygose gyvenantiems Lietuvos vaikams. Iš Lietuvos atvykęs Rikardas Birieta patvirtino įvairių organizacijų šalpos reika-

lingumą ir dėkojo užsienio lietuviams už artimo meilės įgyvendinimą.

Pasistiprinus Aldonos Šoliūnienės ir „Saulutės“ pirmininkės vaišėmis vakaronė virto „dainų vakareliu“. Stasė Jagminienė nesipuikuodama išsitraukė akordeoną ir Jūrai Bakaitienei bei Zitai Dapkienei pritariant vedė visų mėgstamas dainas, visiems mielai prisijungiant.

„Saulutė“ dėkoja Lithuanian Mercy Lift, Pasaulio lietuvių centrui, žiniasklaidai, visiems, kurie aukoja, daiktus suveža, skirsto ir pakuoja. Padėka ir tiems, kurie nepraleidžia progų rasti lėšų Lietuvos vaikų paramai šiuo ypatingai sunkiu ekonominiu laiku.

Indrė Tįjūnėlienė
„Saulutės“ pirmininkė

Dr. Algirdas Marchertas, „Saulutės“ ryšininkė su St. Patrick's parapija Nijolė Kašubienė ir Dalia Šlenienė „Saulutės“ Padėkos vakaronėje liepos 7 d. PLC Bočių menėje.

Nuotr. **Indrė Tįjūnėlienė**

Rugsejo 9 d. Jaunimo centre „Trys tigriukai“ – (iš kairės) Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas ir Vytautas Jurgelevičius – ir dainavo, ir vaidino, ir šoko. Viena iš nuotaikingiausių dainų buvo „Žvirblio čirškėjimas“.

MANO PASAULIS ATVIRAS GĖRIUI

Šie žodžiai iš populiarios lyrinę muziką kuriančios kompozitorės G. Savinienės dainos „Mano pasaulis“ (žodžiai Pr. Raščiaus) labai tiksliai nusakė žavaus vaikų ansamblio iš Lietuvos programos turinį. Rugsejo 8 d. „Trys tigriukai“ (vadovė Eleonora Rakauskienė) savo koncertinę kelionę po JAV pradėjo Lemonte, o 9 d. – Jaunimo centre Čikagoje. Ansamblyje dainuoja trys 12-14 metų berniukai – Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas ir Vytautas Jurgelevičius, dar dainuojantys ir garsiam

„Ažuoliuko“ chore. Ansamblis, susikūręs prieš pusantrų metų, dainuoja lyrines lietuvių kompozitorių dainas, kurių daug yra parašyta specialiai žinomos muzikos pedagogės ir „Trijų tigriukų“ vadovės E. Rakauskienės dainininkams. Ansamblio gastrolių programoje – kompozitorių G. Savinienės, J. Cechanovičiaus, T. Leiburo, A. Jagelevičiaus, P. Ožiūno dainos apie tėvynę, apie vaikystę, grožį ir gėrį. Čikagos ir apylinkių lietuviai turėjo progos susipažinti su Lietuvoje labai

mėgiamu ir vertinamu vaikų dainavimu, kurį išpopuliarino „Dainų dainelės“ konkursai, o dainininkus augino M.K. Čiurlionio meno mokykla, garsieji „Ažuoliuko“, „Liepačių“ ir kt. chorai bei gausus būrys muzikos mokytojų entuziastų. Neperdedant galima sakyti, kad Lietuva – dainininkų kraštas. Tai patvirtino ir išeivijos klausytojai, kurie Lemonte ir Jaunimo centre koncertavusius berniukus sutiko nepaprastai šiltai – su džiaugsmingais pasigėrėjimo šūkiais ir ovacijomis.

Išvykdami iš Čikagos jaunieji dainininkai apsilankė

„Draugo“ redakcijoje. Jiems labiausiai patiko Čikaga nuo aukščiausiojo pastato stogo ir dvi „mamos“, kurios juos čia globojo: LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, organizavusi jų kelionę už Atlanto, ir Aušrelė Sakalaitytė, lydėjusi juos pirmomis kelionės dienomis. Jaunieji artistai sakė, kad iš visų savo koncertų jie labiausiai vertina čikagiškius, nes čia jie jautė ypatingą klausytojų palaimą.

Iš Čikagos „Trys tigriukai“ išvyko į Detroitą, Vašingtoną, Clevelandą, Philadelphia. Berniukus kartu su mokytoja lydi ir solisto Ramojaus Motuzo mama Laima Motuzienė.

Baigiant norėjusi atsakyti į vienos klausytojos repliką, išreikštą po koncerto Jaunimo centre jaunųjų artistų vadovei: „Kodėl jūs nedainuojate liaudies muzikos?“

Manau, jeigu visi dainuotų tik liaudies dainas, tektų uždaryti Lietuvos muzikos akademiją, kur rengiami šiuolaikiniai kompozitoriai. Mokytoja E. Rakauskienė deda daug pastangų, kad būtų kuriama šiuolaikinė muzika, skleidžianti gėrį, grožį, tėvynės meilę šiuolaikine kalba.

O juk mes ir esame ta liaudis, kurios geriausius kūrinius dainuos ainiai po šimto metų.

Gaila, jeigu šitoks klausimas būtų užduotas ir prof. Irenai Milkevičiūtei, kurios nekantraudami laukiame „Draugo“ koncerte. Tada tektų siūlyti uždaryti ir garsią dainininkais Lietuvos operą.

Audronė V. Škiudaitė

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS „SEKLYČIOJE“

Rugsejo 8-osios – Tautos šventės minėjimą „Seklyčioje“ pradedant, renginių vadovė E. Sirutienė pakvietė visus dalyvius sugiedoti Lietuvos himną, ką ir padarėme muz. A. Barniškiui akompanuojant. Po to ji mums pristatė B. Nainį (kuris sakėsi Marquette Parke jaučiasi kaip namie, nes išgyveno šitoje apylinkėje 20 metų), ir jis mums papasakos apie lietuvių tautą. B. Nainys savo gyvenimo kely įmynė gilius pėdsakus, besirūpindamas lietuvių reikalais, lietuvių bendruomenės gerove. Būdamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininku apkeliaavo beveik pusę pasaulio, lankydamas lietuvius ne tik Australijoje, bet ir Rusijoje, ir Sibire. Vadovavo PLB Vidurio vakarų apygardai (buvo pirmininku), taip pat buvo PLB Krašto valdybos pirmininkas. Ilgus metus išbuvo žurnalo „Pasaulio lietuvis“ redaktorium. Dabar „Draugo“ laikraštyje turi savo skyrių, reiškiasi lietuviškoje spaudoje.

B. Nainys savo paskaitą pradėjo, sakydamas, kad mūsų tautos pradžios nežinome. Atsikraustę ji iš kazin kur, nuo Indijos, ir apsistojo prie Baltijos jūros. Išliko per visas nelaimes, marus, badus ir įvairiausias negandas. Ir jei išgyveno paskutinius 50 metų (tą visą baisią okupaciją), tai gyvens ir toliau. „Lietuvos valstybę kuria tauta“ – teigia Lietuvos konstitucija. Lietuviškiau išvertus – konstitucija sako, kad Lietuvos valstybės šeimininkas yra lietuvis, lietuvių tautos narys, jo patriotas... Be jokių išlygų. O kazkoks naujųjų laikų filosofas iš kazin kurio Kauno universiteto skelbia, kad „Nėra lietuvių tautos ir niekada jos nebuvo“, dar pridėdamas, kad lietuviai per amžius drauge išsilaikė tik dėl iš kazkur atsiradusios bendros kalbos... Švietimo vadovas Kornelijus Platelis aiškina, kad: „Ugdysime ne koki ypatingai tėvynę mylintį patriotą, bet

susipratusį pilietį, dirbanti Lietuvos valstybės žmonių gerovei“, o vienoje iš savo kalbų dabartinis prezidentas skelbė: „Ruoškime pilietinę visuomenę... Į Lietuvos mokyklas įneškime pilietines visuomenės ruošimo bei auklėjimo pamokas“. Savo nuomonei plačiau paryškinti prelegentas pacitavo ištrauką iš „Kultūros baruose“ spaudinto Romualdo Grigo straipsnio „Tarp pilietiško ir tautiško“: „Akivaizdus paradoksas: Lietuvos valstybingumą atkurti 1990 m. pakilo vos ne visa tauta, vildamasi ne tiek ekonominių, kiek politinių laisvių, taip pat ir savo autentiškesnės savitais. Bet realybė pasirodė piktesnė. Ekonominė bei politinė laisvė nedavė laukiamų vaisių, o į valstybės bei tautos gyvenimą vis gilesnes šaknis ėmė leisti antitautinės (supranacionalinės), kosmopolitinės (tautiškumo nepripažįstančios, atvirai jį ignoruojančios) struktūros ir tapo akivaizdus, net spartėjantis tautinės sąmonės ir savimonės nykimas. Liūdna, kad ne svetimieji, bet jau patys lietuviai sąmoningai ar nesąmoningai palaiko ir net skatina panašias tendencijas“.

„Ar tokią Lietuvą norėjo matyti Konstitucijos kūrėjai?“, – klausė B. Nainys. Tikėkimės, kad tas laikotarpis yra praeinantis. Sveikas protas ir logika turėtų laimėti. Gal čia tik praeinantis, dar sau vietos nesusiradusių buvusių sovietinių madingas postringavimas, gal tai 50 metų sovietinio okupavimo palikimas?

Daug sukrėtimų lietuvių tauta turėjo per savo kelių tūkstantčių metų istoriją ir visgi išliko. Buvo priešistorinė Lietuva. Kunigaikščių-karalių Lietuva (iki Liublino unijos) – tautinė valstybė su valdovais ir kariuomene. Bajorų Lietuva ir valstybės žlugimas, nes bajorija nuejo tarnauti svetimiesiems. Po to 123 m. trukusi Rusijos priespauda. Nuo 1863 m. sukilimo prasiėjo atgaiva – atsirado Lietu-

vos kaimas: kilo jauni, šviesūs žmonės: J. Basanavičius, V. Kudirkas, J. Tumas ir kiti. Pasirodė laikraščiai „Aušra“, „Varpas“, „Tėvynės sargas“. Iš kaimo kilę jaunuoliai 1918 m. išėjo savanoriais Maironio, to mūsų Atgimimo poeto, kūrybos paveikti ir iškovojo nepriklausomybę. Buvom nepriklausoma valstybė iki 1940. VI.15, kai Sovietų armijos užplūdo Lietuvą ir ją okupavo.

22 metai laisvės parodė, kad turim daug atsparumo ir rezistencijos. Tai – 1941 m. sukilimas ir partizanų pasipriešinimas, trukęs nuo 1944 iki 1958 m. Tylioji rezistencija atvedė ir į 1990 m. Kovo 11-tąją. Deja, dabar apie tautiškumą nepopuliariau net kalbėti, nors Lietuvos Konstitucijos (3 str.) įrašyta: „Niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausanti teisė“. Aiškiai regime, kad valstybė ir jos sukosmopolitinto, subiuokratinio supratimo aiškintojai pamiršta, jog ne valstybė yra tautos suverenai, bet atvirkščiai – tauta yra savo valstybės suverenai, valstybės, kuri privalo užtikrinti jos prigimtines teises ir pirmuoliausia pati pagrindinę teisę – teisę į fizinį išlikimą.

Mes turime veikti Lietuvoj ir čia. Turime remti lietuvių, auklėti jaunimą lietuviškai – tautiškai. Rugsejo 8-tą panaikinta kaip Tautos šventė, bet nepanaikinta tautinė dvasia. Negalime izoliuotis. Reikia įsijungti į NATO. Visiems žmonėms yra bendros problemos, bet yra specifinių ir tautinių problemų. Atsiminkime, kad esame tauta – turinti savo prigimtį ir savo kultūrą. Neįtaigokime kitų ir nesileiskime būti įtaigojami. Savo paskaitą B. Nainys baigė poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais, kuriuos poetas pasakė per jo pagerbimo vakarą. „Esi lietuvių tautos narys, ką pasiekiau, tai tik per tautą ir niekad neatšizadėsiu savo Tautos“.

Prelegentui ilgai ir audringai plojom. Po to renginių vadovė padėjo B. Nainiui už paskaitą ir paaiškino, kad ją iškliausius atsiranda vilties,

kad Lietuva neprazus. Po to ji maloniai pasveikino A. Barniškį, kuris į „Seklyčią“ atvyksta per didžiąsias šventes (ką ir dabar padarė), taip pat pasveikindamas su Tautos švente ir ją pratešdamas dainomis bei savo bičiulio Viliaus Morkūno (iš Vilniaus) eilėrašiais. Pirmoji daina buvo „Vienintelė turi“ – apie Lietuvą, „kur Baltijos banga – sūri Jūratės ašara“. Kita – „Kaip gražiai, gražiai mane augino“ (žodžiai J. Marcinkevičiaus, muzika V. Mikalausko). Po jos traukė: „Aukštaitija, Žemaitija, tu Dievo glėby, Dzūkija, Suvalkija, gražiausia esi“. Ta daina vadinasi, „Tavo dalia“. Visi, ypač žemaičiai, nuoširdžiai traukė:

„Miela mano Dubysa
čia tave suradau
ir gyvenimą visą
aš dainuoju tik Tau“.

Po dainos apie Dubysą dainavom visų mėgiamą „Pušėlį“, o po jos „Lietuva, žemė tu viena“. Dainas baigėm (griausmingai ir rankomis susiėmę) atidainuodami jau himnu tapusią „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos...“ Renginių vadovė atsidėkodama A. Barniškiui, pasakė, kad jis yra tikras patriotas, ir tai įrodė meile lietuviškai dainai.

Ši Tautos šventė dar bus ilgai prisimenama.

Emilija J. Valantinienė

Is arti ir toli

DETROITO GEGUŽINĖ

Detroito Dievo Apvaizdos parapija kviečia visus dalyvauti gegužinėje, kuri vyks rugsejo 17 d. po šv. Mišių. Kaip visados, visų lauks skanūs pietūs. Parapijiečiai kartu su svečiais galės praleisti laiką, smagiai kalbėdamiesi apie vasaros dienas ir klausydamiesi Romo Zablecko orkestro (gal atsiras ir šokėjų?). O vaikams skautų tuntai išnuomos smagų pripustą burbulą šokinėti. Popietės pabaigoje trauksime laimejimų bilietus ir pamatysime, kas laimės 250 dol. Lauksim visų Detroito lietuvių iš visų kampų, didelių ir mažų. Iki pasimatymo!

Dievo apvaizdos taryba